Akkaba

000361

Gazetelerden: Hitler Kutupta yaşıyor...

International
Watch Co

SCHAFFHAUSEN
SUISSE

Kibar Aleminin Saati

Bütün Amerikan basınının: «Kibar sınıfın saa ti» diye takdim ettiği «İNTERNATİONAL» saatleri, Memleketimizde en yüksek evsafı ha iz olara ktanınan saatlerden kat kat üstündür.

Satış Yerleri:

SARAN
338 İstiklâl Cad. Beyoğlu

DİAMANŞTAYN
391 İstiklâl Cad. Beyoğlu

TEVFİK AYDIN
12 Eminönü Meydanı

ANDONYADİS
Tünel Meydanı

ABDULLAH BAKANAY
18 Arpacılar Cad. Eminönü

ORHAN SAKA
İZMİT
Toptan satış deposu :

ZEKERİYA HAYDİN
ADANA

SAMİ MERZE
MERSİN

N. NUBAREKYAN
330 İstiklâl Cad. Beyoğlu

AKBABA

Sahibi ve Başyazarı :
YUSUF ZİYA ORTAÇ

Daimî Yazarları:
★ Orhan Seyfi Orhon, Peyami Safa, Faruk Nafiz Çamlıbel ,Reşat Nuri Güntekin, Hamdi Varoğlu, Zahir Güvemli, Bülent Oran, Nihal Yeğinobalı...

Daimî Karikatüristleri:
★ Togo, Necmi Rıza, Şevki, Nehar, Altan, Nuri, Sinan, Niyazi, Fuat Yılmaz, Metin Gökçe..

★

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Ahmet Koçer

★

Abone şartları:

Yıllığı 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruş.
Yabancı memleketlere : Yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruş.

Sayısı: 35 kuruş

Adres:

Akbaba Gazetesi
Nuruosmaniye Cad. No: 57
İSTANBUL

★

[Adres değiştirmek, bir lira ücrete tâbidir.]
[Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade edilmez.]

Telefon
21811

Bütün anneler
FREDO
ÇOCUK PUDRASI
Kullanır

AYDABİR
Koleksiyonları

AYDA BİR

1000 lerce nefis resim ve 100 lerce faydalı, meraklı yazı..
Sağlam ve zarif yaldız bir kapak içinde
Fiatı 8 Lira
Cilt kapakları: 300 Kuruş

ŞEK VERMUT

€00382

Akbaba

Sayı : 45 — Cilt : 2 — 22OCAK 1953 ★ Perşembe günleri çıkar, siyasî mizah gazetesi ★ Sahibi : Yusuf Ziya ORTAÇ

HER HAFTA :

Kabadayı

Eh, yine muhalefet basınına gün doğdu: Kâğıtların üstünde kalemler, sevincinden çiftetelli oynuyor. Şu, sütunlara konmuş siyah harflere bakınız: Ne redeyse, güneş görmüş sinekler gibi kanatlanacak.

Ne mi olmuş? Okumadınız mı?.. Ustaoğlunun Cumhuriyet gazetesi aleyhine açtığı dâvada, kalabalık arasından bir dinleyici, muharrirlere sövmüş:

— Gidi hainler, dinsizler, imansızlar diye...

Sonra, dışarı çıkarılmak istenince, cebinden D. P. hüviyet kartını saldırma gibi çekip:

— Yaklaşmayın bana, diye nârayı basmış, ben Demokrat partidenim... Haayt, var mı bana yan bakan!.

Gördünüz mü şu iktidar Partisini, mahkemeleri bile baskı altında tutuyor, değil mi?

İtiraf edelim: Bizde particilik henüz derebeylik devrini yaşamaktadır. Tartışmalarımızda, kafalardan çok yumruklar, dillerden çok dişler, kalemlerden çok sopalar konuşuyor.

Cumhuriyetin ilk yıllarında, gazeteci tokatlamak bir nevi inkılâp geleneği olmuştu. O günden bugüne nekadar tekâmül ettiğimizi sormayınız: Ahmet Emin'in Malatyada dökülen kanı yüzümüzü kızartır.

Tuhaf değil mi? Şimdi iktidar cakasını, kırk yıllık C. H. P. kabadayıları ayıplıyor,

Yeni kurulmuş bir partinin saflarında elbet her çeşit insan kalabalığı bulunacaktır: Ezilmiş menfaatler, çiğnenmiş haklar, yaralanmış itikatlar...

Ne çıkar?

İşte, Samsun milletvekili Ustaoğlu, Haysiyet Divanının kararıyle Demokrat Partiden atıldı.

Ama, Gazi Mustafa Kemal Paşaya, Hindistandan hilâfet teklifi getiren rahmetli yobaz, 950 ye kadar Büyük Millet Meclisinde Halk Partisi mebusu olarak böğürmüştü!

Partilerin, artık kahramanları olacaktır, kabadayıları değil..

Kabadayılık, belki bir kaç yıl daha meydanlarda alkış toplar. Fakat 1954 de bile rey toplayamaz. ,

Yusuf Ziya ORTAÇ

Vatandaş — Siz söyleyiniz: Hangisine benziyorum?...

Kimlere Neler Kesilecek?

Emniyet Altıncı Şube Müdürü Orhan Eyüboğlu'nun Avrupa seyahatinden memlekete dönüşünde, Galata rıhtımında bir horoz kesilmiş.

Bu vaziyet karşısında protokol müdürlüğü aşağıdaki kurban listesini hazırlamıştır:

Başbakana: kıvırcık; Başbakan Yardımcısına: dağlıç; Bakanlara: karaman; muhalefet liderine: keçi, parti sözcülerine: hindi; apartman sahibi milletvekillerine: turna kesilecektir.

İnanılır bir kaynaktan işittiğimize göre, Samsun milletvekili Hasan Fehmi Ustaoğlu, kendisine, ancak Haç yolundan getirilecek bir devenin kurban edilmesini kabul etmiştir.

İstanbul milletvekili Hamdi Başar da bir muharririmize:

— Kurban mı?. Demiş ve acı bir gülüşle kendini göstermiştir:

—Bütün ümitlerini kesen ben.

3

Hamdi Başar'la

BİR RÖPORTAJ

İstanbul milletvekili Limancı Hamdi Başar'ı arıyorum. Ankara kazan, ben kepçe! Başbakanlıktan Müsteşarlığa, müsteşarlıktan Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanlığından köşke, köşkten istasyona âdeta kovalamaca oynuyoruz. Nihayet Ankara Palasta yakaladım. O da benim gibi telâşlı.

— Hoş geldin! Seni gördüğüme çok sevindim! Sık sık görüşelim! Her zaman buluşalım! Gününü, saatini söyle bekliyeyim! İstersen sen hiç zahmet etme, ben sana geleyim! Nereye istersen! Kulübe, Karpiç'e, Süreyya'ya, İstasyona, hattâ İstanbula, idarehaneye, Türkiyenin istediğin herhangi bir yerine!.. Yalnız, çok rica ederim... şimdilik beni bırak! İstasyona yetişeyim, Başbakan İstanbula gidi-

yormuş. Onu mutlaka görmeliyim, uzaktan, yakından mutlaka görmeliyim!

Yolunu kestim:

— Başbakan yarım saat evvel uçakla İstanbula gitti!

Dedim. Bir koltuğa, yığılır gibi oturdu.

— Eyvah, yine mi kaçırdık! Öyleyse söyle, benden ne istiyorsun?

— Akbaba için bir mülâkat!

— Yoo, bunu yapamam işte! Canımı istesen seve seve veririm, fakat bunu yapamam!

— Neden?

— Çünkü istikbalime tesir eder. Bir mizah gazetesine mülâkat veren bir milletvekili bazı şeyler olamaz. Tehlikelidir!

— Bilâkis! Ciddî bir gazeteye mülâkat vermek, şu aralık senin için tehlikeli! Her sözün harfi harfine alınır. Hoşa gitmiyen bir söz, o istikbali mahvedebilir. Sussan da olmaz, unutulursun. O da tehlikeli! En iyisi bir mizah gazetesinde nükteli, imalı konuşmaktır!

Bir dakika düşündü:

— Bu da doğru! Peki, bana ne sormak istiyorsun?

— İlk önce senin felsefî ve tarihî tarafına bir sual soracağım.

— Teşekkür ederim, sor!

— Malûm ya, milletlerin hayatını ikiye ayırıverdin: Buhran devri, sükûn devri.

— Evet, evet, öyledir. Değişmez, sosyal bir hakikat!

— Sana göre şimdi biz hangi devirdeyiz?

— Buhran devrinde!

— Ne buhranı?

Bir kahkaha attı:

— Sinir buhranı! Görmüyor musun, ne kadar sinirliyim? Meclisteki konuşmamdan sonra Başbakanı darılttım mı, darıltmadım mı, ne tesir yaptı, dikkatini çekebildim mi, çekemedim mi, benim için ne diyor, ne düşünüyor?. Bundan fazla sinirlenecek ne olur?

— Hamdi Başarcığım, şimdi biz bize konuşalım!

— Peki, biz bize!

— Bunu neye yaptın?

Etrafına bakındı:

— Bu da ayrı, değişmez, bir sosyal hakikat! Politikada hafif tertip çatmak faydalıdır. İnsan bir şey istediğini ancak bununla anlatabilir. Yalnız işin mühim tarafı doz meselesidir. Dozunu kaçırmamalı. O aralık sinirliydim, dozunu kaçırmış olabilirim!

— Neden sinirliydin?

— Şanssızlığımdan!

— Şanssızlığın nedir?

— Daha ne olsun, azizim! Bak şu, 1950 nin mebus albümü! Aç şu albümü, beni bul! Neredeyim? Sayın Bayar'la yanyana! Hattâ, biraz bana doğru dönmüş bakmıyor mu? Oku altını: İstanbul 1898. Tam! Sonra? Ün. Fr.! Ün ne? Üniversite! Fırr nedir? (Bir kahkaha attı) Üniversiteden fırr! Yani kuş gibi uçmuşum! Şaka ediyorum, Fransızca, canım! İhtisası ma gel: Ulaştırma! Bundan Ulaştırma Bakanı olmak ihtisasım da hilinde olduğu anlaşılmıyor mu? Ey, neye olmuyorum?

— Acaba inanmıyorlar mı?

— İmkânı yok! Alt tarafını oku!

— Falan, filân, falan, fi'ân... Mec. Sahi. (Durdum) sahi, ne demek?

Kıkır kıkır gülmeğe başladı:

— Yani bunlarda yalan yok, sahi demek! Yok, yok, hem bu mânaya gelebiliyor, hem de mecmua sahibi mânasına! İşte, zekâ bura-

da! Peki, bukadar zekiyim, bukadar gözdeyim de, neden bir Bakan olamıyorum! Şans meselesi, azizim, şans meselesi!

— Mademki Bakanlıkta şansın yok, sen de Başbakandan başka şey iste, meselâ, Meclis Başkanlığını!

— Ah, enfes! Hatırıma gelmiyor değil, hatırımdan hiç çıktığı yok! Fakat onda daha büyük şans lâzım!

— Öyleyse, sen de Başkan vekilliğini iste!

— Kredimi düşürmeğe başladın!

Hafifçe yüzünü buruşturdu, biraz düşündü.

— Eh, o da fena değil; Fakat uzun iş, Meclisteki iç cereyanlardan birisine katılmak, başa geçmek, sonra iç tüzüğü ezberlemek. Vaktim yok!

— Öyleyse kâtiplik!

Öfkeyle bağırdı:

— Katiyen! Hamdi Başar Mecliste kâtip olsun? Preştijimi o kadar kıramam!

— Fakat, düşün Hamdi Başarcığım, kürsüde oturacaksın, bütün mebuslar, bütün matbuat, bütün dinleyicîler ve hükûmet karşında! Her zaman seni görecek, cazibene, tesirine kapılacaklar... Neler olmamz, neler!

Yumuşadı:

— Pek de fena değil doğrusu! Ama, rakip çok, her zaman seçimde reyler dağılıyor, tehlikeli şey, istemem!

— Öyleyse 1954 de mebusluğunu teminat altına al!

— Vay, benim yeni seçimde kazanacağımdan şüphen mi var?

— Yok, ama, seçim bu, ne de olsa bir tehlike sayılır. Şimdiden mebusluğu cebe koymak fena mı?

— Hani o da pek fena değil! Yalnız sen benim kredimi çok düşürüyorsun!

— Hayır, realist konuşuyorum! Şayet, bunda da uzak yakın bir tehlike görüyorsan, asıl şöhretini kullan!

— Hangi şöhretimi?

— Limancı Hamdi Başar değil misin? Deniz Bank Umum müdürlüğünü iste!

— O, o, o, fevkalâde ama, Yusuf Ziya Öniş çok kuvvetli! Malûm ya, eski sporcudur da, yerinden kımıldatamam!

— Öyle ise, idare meclisi âzalığı!

Kızdı:

— Ne? Beni bukadara mı düşüreceksin? Sen, dost değilsin öyleyse!

— Yanlış! Bilâkis dostunum! Yarının hindisinden, bugünün tavuğu iyidir. Düşün, yedi yüz elli lira... Her sene bir iki aylık ikramiye... Bir tane daha böyle bir şey buldun mu, kekâ!

Düşündü. Yavaş yavaş yumuşar gibi oluyordu. Saatini çıkarıp baktı. Birdenbire telâşlanarak:

— Eyvah, hiç birisini olamıyacağım galiba! Mutlaka İstanbula gitmem lâzımdı. Treni ya kaçırdım, ya kaçıracağım. En büyük şanssızlığımdan biri de bugün sana rast gelmem olacak! dedi.

Cevap vermemi beklemeden ok gibi fırladı gitti!

Akbabacı

ÇARŞI DÖNÜŞÜ:

— Eskiden insanları kazıklıyarak öldürürmüş... Ne feci, değil mi baba?..

— Şimdiki kadar değil oğlum!...

000364

İstanbul Notları

Tekzip!

Haydi isim vermiyeyim. İstanbulun şu sıralarda hırsızlıklarının arttığı büyük bir kaza merkezindeki vak'aların mahiyetini anlamak üzere, Akbabanın zabıta muhabiri süsü vererek kendime, ilgili Emniyet âmirinin huzuruna çıktım. Büyük bir nezaketle:

— Buyrun, dedi, bir emriniz mi var?

— Efendim, semtinizde son zamanlarda hırsızlık vak'alarının arttığı müşahede edilmektedir. Bu hususta ne gibi tedbirler aldığınızı öğrenmek arzusundayım.

— Zatıâliniz Mülkiye Müfettişi misiniz?

— Hayır, bendeniz Akbaba gazetesinin zabıta muhabiriyim.

— Hem de bir mizah gazetesinin. Arkadaş, bu memlekette polis var. Biz, henüz bu mesleğin mizah mevzuu olacak hale gelmesine müsaade edemeyiz.

— Eksik olmayın. Etmeyin

tabiî. Sayenizde yine de olmaz inşallah. Ama soygunlara da müsaade buyurmasanız nasıl olur?

— Bize vazifemizi ihtara hacet yok. Hiç çekinmeden ilk çıkacak nüshanızın ayni sahife ve ayni sütununda ayni puntolu harflerle şu tekzibi neşredebilirsiniz, ki kazamız dahilinde asayiş berkemaldir.

— Ya... Böyle münasip görüyorsanız, tekzip edelim. Ya olaya ne diyeceksiniz? Falanca Paşanın köşkü, filânca efendinin dükkânı daha iki gün evvel soyulmadı mı?

— Yanlış efendim, yanlış. Bunlar kötü politika oyunları. Bize böyle bir vaka intikal etmedi. Yoksa vukuatı sizden saklayacak değiliz ya. Gazeteler efkârı umumiyenin...

— Malûm, teşekkür ederim. Yarın bendeniz yine gelir, birşey var mı yok mu öğrenirim efendim. Okuyucularımız zabıta vukuatına pek meraklıdır da..

Emniyet âmirinin odasından çıktım. Civarda dolaştım biraz. Sonra aklıma geldi, birşey sormak için tekrar odasına gittim. Baktım, yoktu. Kapıdaki memur:

— Evinden telefon ettiler de efendim, acele gitti! dedi.

Belki döner diye bekledim bir müddet. O sırada telefon çaldı. Memurlardan biri açtı. Birkaç saat önce bana tekzip teklifinde bulunan ve ayni zamanda semt komşum olan Emniyet âmiri telefonda o kadar bağırıyordu ki, ister istemez ben de duydum söylediklerini:

— Bu memlekette polis yok mu yahu? Çabuk bana takviye gönderin. Hadi ötekiler neyse, bir tekziple savuştururuz, ama Emniyet âmirinin bile evini soyuyorlar. Ben ne yüzle artık âsayiş berkemal diyeceğim?

Memur, âmirine sordu:

— Herşeyi götürmüşler mi efendim?

Telefondaki hiddetli ses kükredi:

— Hayır, resmî elbiselerimi bırakmışlar!

Ben de sokulup «tekzibi neşredeyim mi?» diye soracaktım ama, doğrusunu isterseniz, korktum, aziz okuyucular.

—İSTANBUL MUHABİRİ—

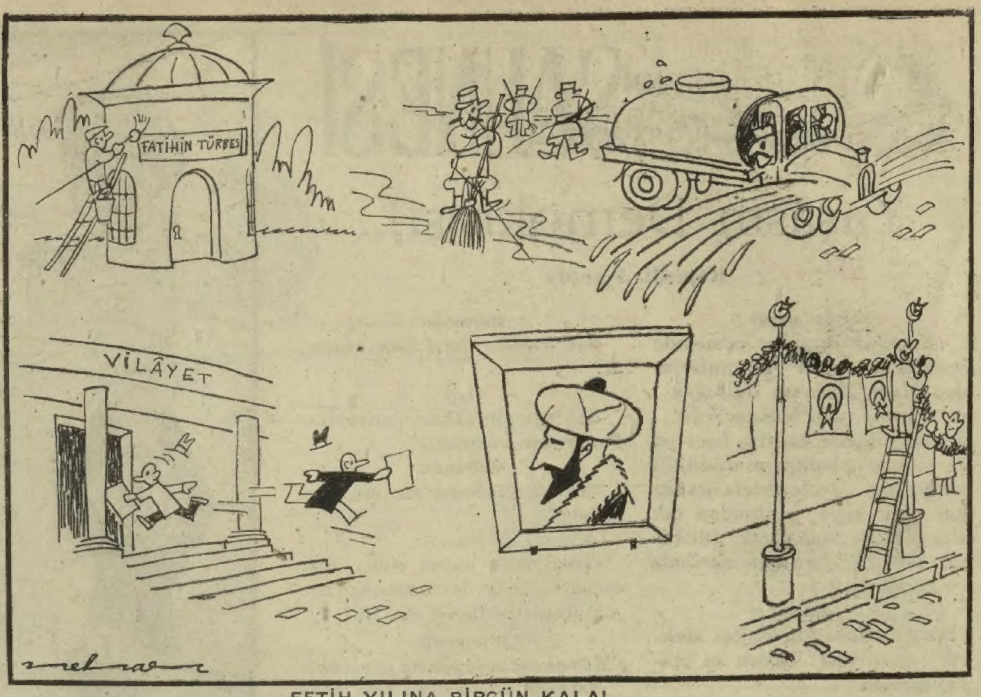

FETİH YILINA BİRGÜN KALA!..

Arabın Devesi

Bir yandan yağmurdan ıslanmış beresini kahvenin nar gibi kızarmış saç sobasında kurutuyor, bir yandan çay içiyordu.

Birisi: — Amca, sesin çıkmıyor, dedi. Ahvali âlemden biraz bahsetsene...

O cevap verdi — Nesi varmış, ahvali âlemin? Güllük gülistanlık maşallah... Bana başka bir şey söyletip başımı derde mi uğratmak istersiniz?

— Ne yapalım. Politikasız tarafından bir hikâye anlat bari...

— Haa, bak, o olur... Efendim, Arabın bir devesi varmış. Bir gün nasılsa bu deveye kızmış ve bir akçeye pazarda satacağına yemin etmiş. Öfke adama ne yaptırmaz. Velâkin anlat derdini Malatya savcısına... Sözü uzatmıyalım, Arabın aklı başına gelince başlamış kara kara düşünmeğe... Koca deve bir akçeye verilir mi? Verilmez ama, ortada koskoca bir yemin var... Şeriat var, Allah korkusu var... Devenin boynuna bir kedi asmış.. Bildiğimiz kedi... Çarşıda «Deve bir akçeye, kedi bin akçeye» diye bağırırmış...

«Ne güzel şu deve, ne güzel... Velâkin boynundaki o mel'un hayvan olmasa» diye söylenirlermiş.. Hoş hikâye değil mi?

Etraftan gülüştüler: Hoca, sen hissesiz kıssa söylemezsin... Şunun hissesini de söyleyiver de, anlıyalım...

Hoca da güldü: — Ah çocuklar, siz benim ağzımı açtırmadan duramazsınız.

Sesini alçaltarak Arap ağziyle terennüm etti:

— Ne güzel şu demokrasi, ne güzel... Velâkin boynundaki o mel'un lâyiklik olmasa!..

Gazetelerden: «BAZI AZILI MAHPUSLAR, İSTANBULDAN ANADOLUYA NAKLEDİLDİ»

İç turizm!...

000365

Akbaba'nın SAHNESİ

Yaşasın Demokrasi!..

Komedi: 5 perde

Birinci perde

(Sinobun Boyabat kazasında kasabanın sayılı zenginlerinden Hacı Musanın dükkânı... Burası bir nevi bonmarşedir... Dudak boyası, asprin, hacı yağı, çivi ve at nalından düdüklü tencereye, motosiklete kadar her çeşit eşya, yangından çıkmış gibi karmakarışık, dükkânın dört bir tarafına serilmiş ve yığılmıştır.)

Hacı

(Bir köşedeki küçük bir elektrik motörüne bakan su mühendisine)

On iki yıldır başıma belâ olup kaldı... Harpten evvel Almanyadan getirttimdi.

Mühendis

(Motörü iyice yokladıktan sonra)

Yahu Hacı efendi... Mademki satılmamış... Ucuz verirsen alırım belki...

Hacı

Yetmiş liraya geldiydi bana...

Mühendis

Şimdi kaça olur?.

Hacı

O zaman Reşat altını dokuz bu çuktandı... Şimdi kırk beş...

Mühendis

Yani beş ile mi çarpacağız... Vazgeçtim.

Hacı

Kim diyor darebedeceğiz diye.. Yine o fiyata vereceğiz...

Mühendis

Pek işime yaramaz ama... Elliye verirsen alayım!

Hacı

Bizlerle alay edersiniz ya... Asıl hacı gözü sende yahu... İnsaf.. İnsaf...

Mühendis

Darılma Hacı efendi...

Hacı

Yok canım, alış verişte darılmak olur mu?

Mühendis

(Sevincini belli etmemeğe çalışarak)

Pekâlâ Hacı efendi... Alıyorum. Sen de bir belâdan kurtulmuş olursun...

İkinci perde:

[Sahne aynı dükkândır.]

Mühendis

Hacı efendi, motör hâlâ gelmedi..

Hacı

Ben onu satmaktan vazgeçtim. Paranı geri vereyim...

Mühendis

Ticarette böyle şey olur mu Hacı efendi?.

Hacı

Gabni fâhiş olursa olur... Kanunen böyledir. İyi baksana, o yetmiş liraya verilecek mal mı?

Mühendis

(Münakaşayı faydasız görerek)

Yaptığın doğru değil ama neyse, öyle olsun...

Hacı

(Cüzdanından çıkardığı paraları sayarak)

On... Yirmi... Otuz... Haydi güle güle.

Mühendis

Güle güle mi? Peki, geri kalanı?..

Hacı

Geri kalanı mı?.. Onun da hesabını vereyim...

Hani senin bir adamın vardı, Çopur Ahmet...

Mühendis

Çopur Ahmet mi? (Hatırına gelerek) Haaa, evet, aklıma geldi.. Geçen sene bir kaç ay yanımda çalışmıştı, sonra çıktı gitti.

Hacı

İşte o Ahmet senin yanındayken geldi, gitti, benim dükkândan kırk liralık çivi aldı...

Mühendis

Peki ama, bana ne?

Hacı

Sana ne olur mu? Senin adamın değil mi?

Mühendis

(Şaşalıyarak)

Lâtife ediyorsun Hacı efendi... Çiviyi ben mi aldırdım? Elektrik

mühendisinin çivi ile ne alâkası olur? Sonra Çopur Ahmede çivi ver diye ben mi söyledim sana?

Hacı

(Gözleri cam gibi donuk, uzak lara bakarak)

Ben oralarını bilmem... Çopur Ahmet senin adamındı.

Mühendis

Hacı efendi... Lâtife kâfi...

YERLİ FİLMDE :
Aktör — Davranma!...
Seyirci — Uulan, sen davranma!...

Hacı

Git işine yahu... İşim yok da, seninle lâtife mi edeceğim...

Mühendis

Vay dalâvereci yobaz vay...

Hacı

Ne halt ettin, ne halt ettin?.. Tövbe olsun çarşıyı başına toplar, zabıt yaparım...

Mühendis

Hacı, ben bunu sana yutturmam!...

Hacı

(Eliyle işaretler yaparak)

Defol... Başımı belâya sokma... Beyendiğin yere git... Elinden geleni ardına koyma... Vay habis vay... Dalâvereci yobaz ha?. Darederim Sinob'u senin başına...

Üçüncü perde:

[Jandarma dairesinde... Hacı, Mühendis, Jandarma kumandanı]

Jandarma kumandanı

Hacı efendi, sen bu parayı Mühendis beyden aldın mı?

Hacı

Yahu ben aldığımı inkâr edecek adam mıyım? Beni bütün Sinop tanır...

Kumandan

Ben de tanırım Hacı efendi... Onun için değil...

Hacı

Ne lâkırdı anlamazsınız yahu... Adamının borcu var, diyorum.

Kumandan

Adamının sana borcu varsa Mühendis beye ne?

Hacı

Bana bak kumandan bey... Ben namusum, istikametim sayesinde bugüne bugün onun gibi elli mühendisi kapımda uşak gibi kullanacak adamım. Bir yere borçları olursa onu da üzerime almak şartiyle... Açıkçası sen mühendise taraftarlık ediyorsun... Velâkin geçti o günler... Şimdi demokrasi devridir...

(Hacı, demokrasi devrinde, kimsenin kimseye ve hele jandarmanın halka zulüm edemiyeceğine dair bir nutka başlar)

Kumandan

(Nutkun bitmiyeceğini görerek Mühendise)

Beyim, görüyorsunuz ki mahkemeye başvurmaktan başka çare kalmıyor..

Dördüncü perde:

[Savcının odası]

Savcı

(Gülerek ve üzülerek)

Bunun bir nevi hırsızlık, bir nevi gasp olduğunu, iş mahkemeye düşerse kendisi için fena olacağını söyledim, bir türlü lâkırdı anlamıyor... Demokrasi diye bar bar bağırıyor... «Siz ona memur diye tarafkirlik ediyorsunuz» diyor. «Adliyecilere adaletsizlik ve zulüm yakışmaz» diye âyetler, hâdisler ve daha bir çok anlamadığım Arapça şeyler okuyor. Binaenaleyh mahkeme zaruri...

Beşinci perde:

[Mahkeme kurulmuştur. Yar-

000366

gıç sivri ve keskin yüzlü, küçük parlak gözlü, ince köse sakallı bir ihtiyar, Karadenizlidir.]

Yargıç

Mesele anlaşıldı... Ver bu adamın parasını da sen de rahat et, biz de...

Hacı

Muhterem yargıcım. Mesele anlaşıldı buyuruyorsun ama maalesef anlaşılmamıştır. Bu adamın adamının bana borcu var... O vermeyince ben de efendisinden aldım...

Yargıç

(Sakalının tellerini çekiştirerek ve gizlice alay ederek)

Dur bakalım. Anlamadıksa anlamağa gayret edelim... Bu adamın adamının sana borcu var... Sen de o adamın efendisinden zorla alacağını tahsil ediyorsun.

Hacı

Alacağım değil mi? Elbette tahsil ederim...

Yargıç

Söyle bakalım Hacı efendi... Senin başkalarında alacağın yok mu?

Hacı

Olmaz olur mu? Dünya kadar.

Yargıç

E, ne diye tahsil etmiyorsun?.

Hacı

Fırsat elime geçse onları da tahsil ederim. Hakkım değil mi? Ama geçmiyor.

Yargıç

(Gizli bir alayla)

Demek doğrusu bu...

(Birdenbire tavrını değiştirerek)

E, biz seninle ne diye duruyoruz burada?

Hacı

Anlıyamadım.

Yargıç

(Gitgide sertlenip ateşlenerek)

Benim de ötede beride alacaklarım var... Kalk seninle bir silâh alalım elimize... Kerataları nerede bulursak gırtlaklarına basalım, alacaklarımızı tahsil edelim.

Hacı

Aman efendim olur mu?

Yargıç

Ha, senin bu adama yaptığın oluyor da, o neden olmuyor?... **(Gözleri yerinden oynıyarak)** Senin bu adama ettiğin şeyin eşkıyalıktan ne farkı var ki, **(Elly le tehdit ederek)** Hacı, bu adamın parasını gözümün önünde ver bakalım... Yoksa fena ederim seni... Ne öyle anlamaz gibi bakarsın yüzüme? Domuz gibi anlıyorsun ama, işine gelmiyor...

Hacı

(Öfkelenerek)

Hâkimler âdil olur muhterem Yargıç... Zalim diktatorluk devrinde ve ilâlîahülmüştekâ deyip boynumuzu bükmekten başka eli mizden bir şey gelmezdi, velâkin şimdi demokrasi var, demokrasi.. Sayei demokraside kimse bana bir şey edemez.

Yargıç

(Birdenbire köpürerek yerinden fırlar)

Ne dedin, ne dedin? Demokrasi mi var? Hani nerede?.. O demokrasi dediğin herifin mahkeme de ne işi var? Nereden girmiş buraya? Kim sokmuş oni?..

Hacı

(Dehşetler içinde, bir teslim hareketile ellerini kaldırarak)

Veilâllahülmüştekâ... Veriyorum muhterem Yargıç, veriyorum. Desenize bu zavallı millet demokrasi zamanında da haksızlıktan, zulümden kurtulamıyacak...

PERDE

Üstadın maceraları:

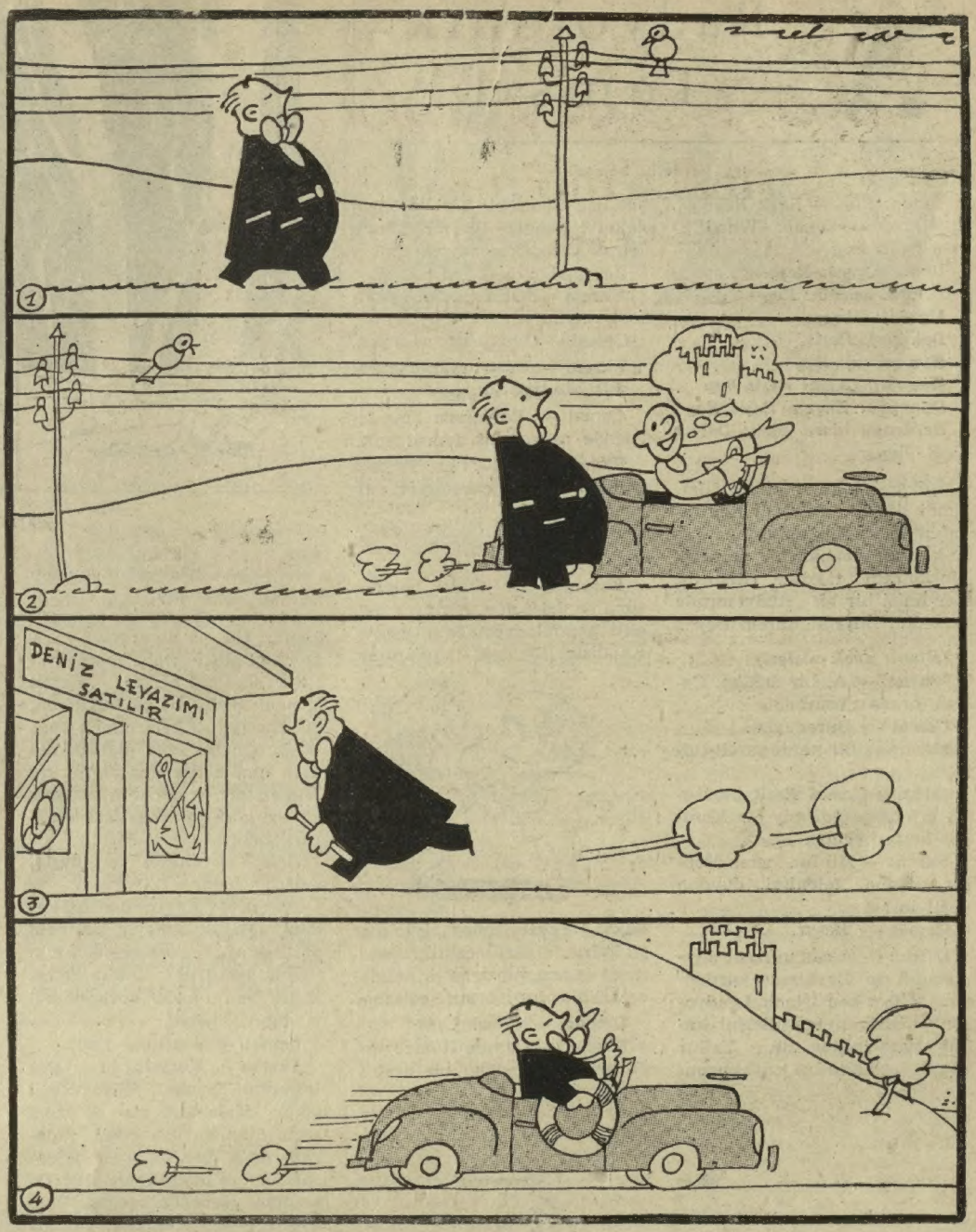

ÜSTAD BOĞAZİÇİNDE!..

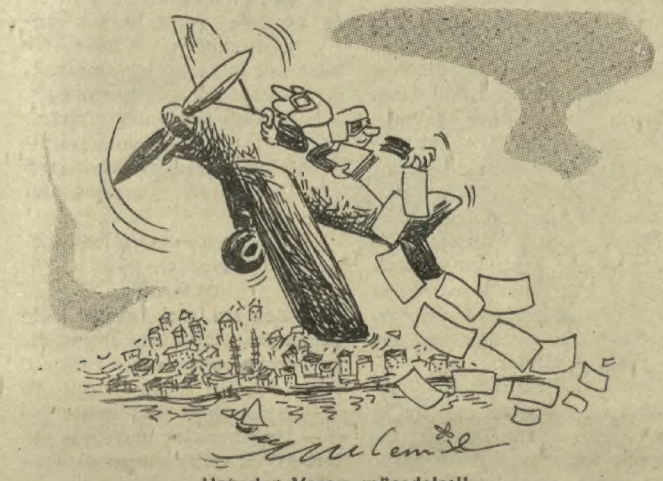

Havadan Verem mücadelesi!..

000367

Radyofonik Temsil

— Bir perdelik komedi —

Yazan: Ekrem Reşit Rey
Mikrofona koyan: Yine Ekrem Reşit Rey
Efekt: Ekrem Reşit
Teknik asistan: Rey
Montaj: Ekrem
Dekupaj: Reşit
Mizansenaj: Rey
Müzikaj: Cemal Reşit Rey
Oynayan: Ekrem Reşit Rey
Bordroyu idare eden: Daima E. R. Rey.

Spiker: — Sayın dinleyiciler, şimdi size Ekrem Reşit Rey tarafından yazılıp mikrofona konulan ve oynanan bir perdelik bir komedi takdim ediyoruz. Kendinizi bir an stüdyomuzda farzedin. Buyrun Ekrem Bey...

(Efekt: ayak sesleri)

Ekrem — A, bir dakika. Cemal, orada mısın?

Cemal — Buradayım.

Ekrem — Bir perde gazeli çalsana...

(Müzik: Cemal Reşit piyanoda armonize edilmiş bir Karagöz bestesi çalar).

Ekrem — Mil fua mersi. Monşer, başıma gelenleri duydun değil mi?

Cemal — Hayır.

Ekrem — A canım nasıl duymazsın? Şu aleyhimde yazılanları... Güya ben İstanbul radyosuna kimsenin temsillerini kabul etmez mişim de... Yalnız kendi yazdıklarımı oynatırmışım da... Sen söyle bâri, bu memlekette benden iyi radyofonik temsil yazacak adam var mı?

Cemal — Yok.

Ekrem — Olsa eserini oynatmaz mıyım?

Cemal — Oynatırsın, ama yok.

Ekrem — Bütün müracaatleri tetkik etmiyor muyum?

Cemal — Ediyorsun ama içlerinde radyofonik temsil yok.

Ekrem — Hattâ her fırsatta istidatları keşfe çalışmıyor muyum?

Cemal — Çalışıyorsun ama istidat nerede?

Ekrem — Bu yüzden bak başıma ne geldi dün. Bir genç müellif hanımla yemeğe gitmiştik. Kendisini ilk defa tanıyordum.

Fakat birlikte yemek yiyip eseri üzerinde görüşecektik. Eserini okumamıştım ama, o anlatacaktı. Ne duruyorsun, çalsana?

Cemal — Ne çalayım?

Ekrem — Canım, Romeo ve Juliyet operasından bir arya...

(Müzik: Cemal Reşit piyanoda bir şey çalar).

Ekrem — (Devamla) Fena çal madın. Ha, ne diyordum? Lokontaya gittik. Daha masaya oturur oturmaz hanım: «Eyvah kocam!» dedi. «İyi ya, buyursun, kendileriyle teşrrüf etmek bendeniz için bir zevk olurdu» dedim ama kadıncağız «Ah siz bilmezsiniz, o kadar kıskançtır ki, sizi görürse muhakkak öldürür» dedi.

Cemal — Gördü ve öldürdü mü?

Ekrem — Hayır. Ben de kadına: «Merak etmeyin siz, beni görürse asıl o korkusundan dün yasını değiştirir» dedim ama, kadın beni o kadar korkunç bul madığını söyledi.

Cemal — Sonra ne oldu?

Ekrem — Kocasını bana göstermesini istedim. Göstermedi, lâkin: «Kalabalık var, siz bana siper olun da ben çıkıp gideyim» dedi. Ben de siper oldum ona. Benim himayemde gitti. Oturdum, yemeğimi yedim. Tam hesabı görüp çıkarken, yanıma gelmez mi herif?

Cemal — Kim?

Ekrem — Canım, kadının kocası işte.

Cemal — Hani görememiştin kalabalıktan?

Ekrem — Ben görmedim zaten. Yanıma gelince o olduğunu anladım ve daha önce davranmak için suratına bir tokat aşkettim. Bak sen benim radyofonik bir temsil uğruna katlandığıma...

Cemal — Adam ne yaptı?

Ekrem — Şimdi dişlerini dökeyim de gör, deyip bir yumruk salladı. İyi ki o niyetle salladı. Bilirsin, zaten ağzımda hiç diş yoktur. Neyse, bizi ayırdılar, yani adamı elimden aldılar...

Cemal — Sonra?

Ekrem — Sonrası bu kadar işte. Meğer adam, benimle tanışmak istiyormuş da o maksatla yanıma gelmişmiş.

Cemal — Kadının kocası mı?

Ekrem — Kadının kocası filân değilmiş ki? Kadın da radyofonik temsil yazmamışmış...

Cemal — Neymiş işin aslı?

Ekrem — Bizim cüzdan... Kadın biçimine getirip, benim radyoya karşı alâkamın hararetinden faydalanarak cüzdanımı çarpmış...

(Müzik: Ey gaziler...)

Spiker — Muhterem dinleyiciler, temsil saatimizde Ekrem Reşit Rey'in yazdığı bir komediyi dinlediniz.

— Temsilden sonra —

Ekrem — Nasıl, Cemal, beğendin mi bizim radyofonik temsili?

Cemal — Hayır, beğenmedim.

Ekrem — Neden a canım?

Cemal — Daha önce «Akbaba» da bunu hikâye olarak okumuştum da ondan!

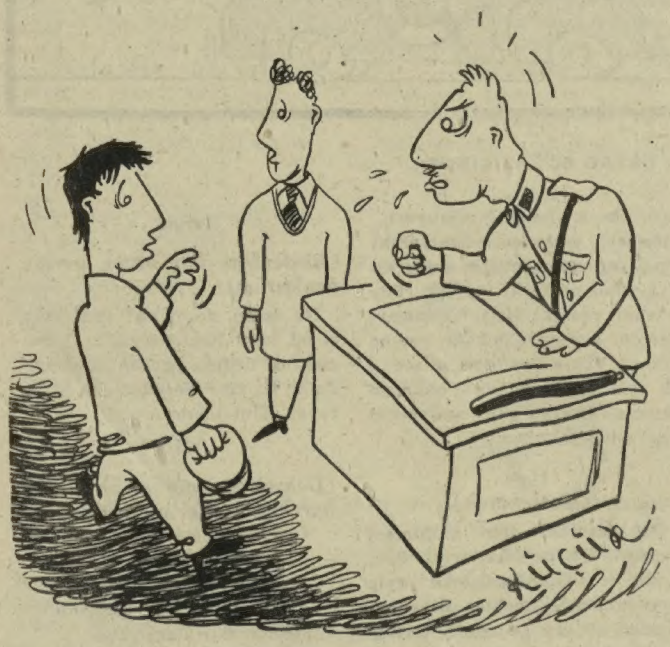

— Ulan, bu adamın iki lirasını çalmaya utanmadın mı?..
— Ne yapayım komiser bey, başka parası yoktu ki!...

YAZISIZI...

BAŞTAN!

III. Dünya Harbi atom bombasının dumanları arasında sona ermişti. Bir müddet sonra yerdeki bir kovuktan bir erkek maymun çıktı. Etrafı dolaştı. Harabelerden başka bir şey yoktu. Saatlerce gezdi, bir tek canlıya rastlıyamadı. Nihayet bir ayak sesi duyarak arkasına baktı. Yerdeki bir başka oyuktan, bir başka maymunun çıktığını gördü. Bu ikinci maymunun dişi olduğunu farkeden erkek maymun başını elleri arasına aldı ve:

— «Allahım,» diye inledi, «gene mi başlıyoruz?»

OLMAZ

— Ben sizi tek başınıza öyle gazinolara filân gönderemem! diye barbar bağırıyordu anneleri. Kızlardan biri sordu:

— Gidersek ne çıkar anne?

— Ne çıkar olur mu? Öyle yerlere yalnız gidince insan paradan çıkar!

000368

HİKÂYE:

Sokulgan adam

Haçik Zümrütyan şehrin tanınmış kuyumcularındandı. İri göbeği, ağzından hiç eksilmiyen pürosu ve kalın parmaklarında yanıp sönen yüzüklerle Bay Haçik zenginlik ve muvaffakiyetin canlı bir timsaliydi, sanki.

Yaz, bu güzel Akdeniz şehrinde her zamankinden daha sıcak geçiyordu. Güneş biraz yükseldi mi sokaklar tenhalaşıyor, herkes kendini serin köşelere atıyordu. Zümrütyan iskemleleri kaldırıma taşan gazinolardan birinde, dükkânını iyice görebilecek bir yere oturmuştu. Bu sıcakta nasıl olsa hiç bir müşteri uğramazdı. Garsona üç buzlu bira daha ısmarladıktan sonra yanındaki iki arkadaşına dönerek:

— Karımdan mektup var, dedi. İstanbulda gayet iyi vakit geçiriyorlarmış. Büyük Ada doğ rusu gözümde tütüyor...

Sonra cebinden ipek mendilini çıkardı ve İstanbul hasretiyle mahzunlaşan esmer çehresini sildi. Yanındakilerden biri:

— Köşk kimbilir sana kaça malolmuştur, diye mırıldandı.

Zümrütyan: Çok pahalıya oturdu, tabii, diye cevap verdi, ama insan istediği gibi yaşıyamadıktan sonra para neye yarar?

— Bayılıyorum sana Zümrütyan. Paranın zevkini çıkarmasını bilen zenginler bizde azdır. Sonra cömertsin de Keşke bütün milyonerler sana benzese!

Diğer adam da terini silerek lâfa karıştı:

— Ben Zümrütyanın asıl geniş yürekliliğine bayılıyorum. Benim dükkânımın vitrininde o kadar mücevher olsa geceleri gözüme uyku girmez...

Zümrütyan dudaklarını biranın buz gibi soğuk köpüğüne iştiyakla daldırarak:

— Benim gibi bütün ömrün ziynetler arasında geçse herhalde alışırdın, diye güldü. Sonra ihtiyatı da elden bırakıyor değilim ki. Geceleri vitrine, kapıya ve kasaya taktığım alârm ter tibatı Amerikada yeni icat edildi. Kurtuluş yoktur, yani.

Tam o sırada sokağın bir başında, ağır bir gardrop taşıyan iki hammal göründü. Herkesin kendi vücudunu taşıyamadığı bu sıcakta hammallar hakikaten acınacak vaziyette idiler. Sendelercesine yürüyorlardı. Nihayet ağır dolabı kaldırımın üzerine bıraktılar ve terlerini uzun uzun sildikten sonra bitap adımlarla gazinoya doğru yürüdüler.

Yüklerini görebilecek bir masaya oturdular ve iki gazoz ısmarladılar. Yufka yürekli bir adam olan Zümrütyan onları merhametle süzüyordu. Arkadaşlarından biri:

— Dolabı tam senin camekânın önüne koydular, dedi, cama değip bir zarar yapmasın?

— Yapsa şimdiye kadar şangırtısı işitilirdi. Sen şu zavallıların haline bak.

Zümrütyan sandalyesini dost bir tavırla iki hammala doğru çevirerek:

— Bu sıcakta o ağır mobilyayı neden bir arabayla taşımazsınız? diye sordu. Canınıza hiç acımaz mısınız siz?... Garson, efendilere benden iki bira.

İki hammal kuyumcuya hararetle teşekkür ettikten sonra zamanın kötülüğünden, ekmek parası kazanmanın zorluğundan, arabaların pahalıya oturduğundan dem vurdular. Zümrütyan onlara samimiyetle hak veriyordu. İki hammal biralarını bitirdikten sonra kuyumcuya tekrar tekrar teşekkür ettiler, ilerleyip dolabı yine yüklendiler ve sendeliye sendeliye uzaklaşarak yolun dönemecinde kayboldular.

O sırada Zümrütyanın masasında lâf mücevherlere dökülmüştü. Kuyumcu arkadaşlarına yeni getirttiği bir kolyeyi methediyordu. Bir aralık gidip kolyeye bakmağa karar verdiler.

Gazino pek serin sayılmazdı. Ama tenha sokağın sıcağı insanı bayıltacak, hattâ öldürecek derecedeydi. Üç arkadaş dükkâna yaklaştıkları zaman nefes nefese idiler. Buna rağmen şişman kuyumcu on sekizinde bir delikanlı gibi seğirtti ve bir anda vitrinin önüne vardı. Ağzı bir karış açılmıştı. Fakat hayret ve dehşeti o kadar büyüktü ki sesini çıkaramıyordu. Arkadaşlarının dudaklarından birer

BİR FAKİR ŞAİRİN MACERALARI:

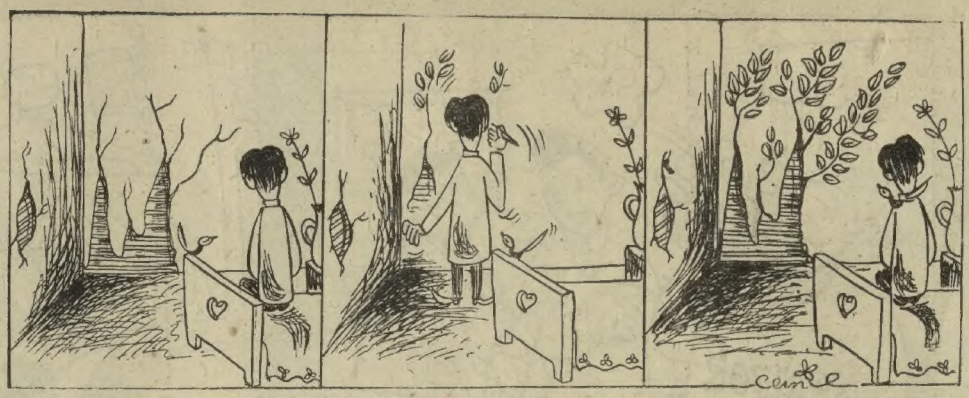

Odamda bahar!..

— Bizim daktilo... Okadar işime yarıyor ki, her gün böyle geç geldiği halde kovamıyorum!...

nida koptu. Zira vitrinin orta yerine bir kâğıt yapıştırılmıştı. Kâğıdın üzerinde, «tamirat dolayısiyle kapalıdır,» yazıyordu.

Zümrütyan kâğıdı bir hamlede yırttı. Vitrinin camı tam ortadan, kocaman bir daire şeklinde kesilmişti ve içersinde kutu kutu mücevherlerin yerinde yeller esiyordu.

Hırsızları ele geçirmek bir türlü mümkün olmadı. Yalnız daha o gün hammalların taşıdığı dolabı yan sokakların birinde buldular. Dolabın arkasındaki kontrplâğa, vitrinin ortasındakinden biraz daha büyük bir daire oyulmuştu.

Karadeniz sahillerindeki güzel bir şehirde üç ortak «Zümrüt» diye bir lokanta açmışlardı. Dükkânın ismi, sermayenin kaynağına dair mükemmel bir ipucu sayılabilirdi.

Ortakların işleri gayet tıkırında gidiyordu. İki tanesi boylu boslu kimselerdi. Üçüncüsü ise müstesna derecede ufak tefek bir adamdı. Karadenizliler ona «Hamsi» diye isim takmakta gecikmediler. Çocuklar bazan kapının önünde:

— Hamsi de koydum ta-ta-tavaya, diye mânalı mânalı şarkı söyledikleri zaman veya arkadaşları boy-bos hakkında imâlarda bulununca bu adam hiç kızmıyor ve oralı olmuyor.

— Bu dünyada herkesin bir yeri var, diyor. Bazan ufak tefek olanlar, iri yarıların yapamıyacağı nice işleri yapar, başkalarının giremiyeceği nice yerlere sokulabilirler.....

Dişi Kuş

000369

Gazeteci — Anadoluya ne zaman gidiyorsunuz?
Genç doktor — Beyefendiden sonra inşallah!

— Kavgalı maçı idare eden hakem Yarbaymış.
— Tevekkeli değil, saha harp meydanına döndü!..

Şakacıklar

SAKALLI İLE FALCI

Sakallı — Yahu şu falıma bakıversene...

Falcı — Ne yapıyorsun. Etrafında vızır vızır sivil memurlar geziyor...

Sakallı — (Sesini daha ziyade yükselterek) Geçti o zamanlar... Şimdi demokrasi var, demokrasi... Hadi nazlanma... Al şu ceyreği bakalım.

Falcı — Peki... Sana yakında uzun bir yol görünüyor...

Sakallı — Hicaza mı acaba?

Falcı — Hayır, Malatyaya...

HAYIR

Delikanlı deli olacaktı yahu... Ne derse kız «Hayır» diye kestirip atıyordu. Nihayet kafası kızdı:

— Kuzum, dedi, siz evet demez misiniz?

— Hayır.

— Meselâ şimdi sizi zorla öpmek istesem yine olmaz mı dersiniz?

— Hayır.

Bu cevaptan sonra her şey çorap söküğü gibi gitti tabii.

CEZA

Çallı İbrahim dişlerinden rahatsız. Ressam Namık İsmail bunu duyunca:

— Tabii, dedi, zavallı dişler her gün o zehir gibi dille bir arada bulunuyor; elbet rahatsız olacak!

İNSAN!

Abdülhamit, tahtından indirildikten sonra, bir gün sevdiklerinden birine sormuş:

— Benim için dışarda ne diyorlar?..

Muhatabı cevap vermiş:

— Vallahi efendimiz, bazıları melek diyor...

Abdülhamit dudak bükmüş:

— Bukadarı da fazla...

Öteki devam etmiş:

— Bazıları da şeytan diyor...

Bu sefer de Abdülhamit suratını asınca:

— Fakat velinimetim, demiş, insan diyen hiç yok!

ÜZÜM

Ressam Çallı İbrahim Adada köşk tutmuş. Bunu anlatırken:

— Küçük bir de bağı var, dedi.

Ahmet Refik güldü:

— Ne âlâ... Bol bol üzüm suyu içeriz Çallı!.

Biçilmiş

«... Aradığım erkek tam bir erkek güzeli olmalıdır...»

Şadi Uygun gazeteyi masanın üstüne bırakarak ayağa kalktı ve aynanın karşısına geçti. Evet... Kendisine tam bir erkek güzeli denebilirdi. Hafif kırlaşmış saçları, bir ilâh yüzünü andıran mânalı çehresine kadınların hayran olduğu bir olgunluk kazandırıyordu.

Şadi aynanın karşısından ayrılarak tekrar masanın başına çöktü ve gazeteyi eline aldı. Okuduğu yazı gayet enteresan bir röportajdı. «Dünyanın En Sehhar Kadını» diye anılan meşhur Fransız şarkıcısı İvet de koket muharrire evlenmek istediğini, fakat henüz tam idealine uygun bir tip bulamadığını söylüyor, sonra da evleneceği erkekte aradığı vasıfları sayıyordu.

Şadi Uygun bir gece evvel Yeşil Sicim gece kulübüne gitmiş ve orada İvet de koket'i dinleyip görerek hayran kalmıştı.

Röportajı okumağa devam etti:

«Aradığım erkek ince bir mizah zevkine sahip ve nüktedan olmalıdır...»

Şadi, «Tamam,» diye düşündü. Girdiği her mecliste etrafındakileri esprileriyle kahkahaya boğan o değil miydi? Geçen akşamki kokteylde herkesi gülmekten çatlatmamış mıydı? Şartları okumağa devam etti:

«... Müstakbel zevcim sarışın olmalı, çünkü ben esmerim!»

Şadi, «Hem de ne esmer, hani şu meşhur şarkıdaki kuş sütü ile beslenecek cinsten,» diye düşünerek kendi sarı saçlarını eliyle düzeltti.

«... Kültürlü olduğunu belli eden, yumuşak, okşayıcı bir sesi olmalı...»

Şadi mektep hayatını düşündü. Lisedeyken her piyeste baş rolü ona verirlerdi. Bunda yakışıklı olması kadar gayet tesirli bir sese sahip bulunmasının da dahli vardı. Hakikaten olgun, okşayıcı bir ses...

Şadi gazeteyi heyecanla eline aldı. Nasıl heyecanlı olmasın? «Dünyanın en sehhar kadınının» müstakbel kocasında aradığı vasıfların şimdiye kadar sayılanları kendinde mevcuttu.

— Bakalım bundan sonrakiler de uyacak mı? Diye yazıyı okumağa devam etti.

«... Caz müziğinden hoşlanmalı, zira klâsik musikiden nefret ederim!»

Alın Şadiden de o kadar. Radyonun altındaki dolapta albümler dolusu caz plâğı vardı. Genç adam kalbinin çarpıntısı git gi-

000370

Kaftan

de artarak okumağa devam etti.

«İstikbâlde eşim olacak adam otuz beş yaşlarında bulunsun isterim...»

Şadi gazeteyi elinden bırakarak yine aynanın karşısına geçti. Aslında 40 yaşındaydı. Ama 35 den bir yaş bile fazla göstermiyordu.

— Gönlüm her dem taze, yaşımı da göstermedikten sonra nüfus kâğıdında yazılan tarihin ne ehemmiyeti var? diye düşündü.

... «Aradığım erkeğin gayet güzel ve sağlam bir vücuda sahip olması şarttır...»

Şadi geniş göğsünü şişirdi ve mütenasip omuzlarını arkaya atarak iri yumruklarını sıktı. «Bundan güzel ve sağlam vücut can sağlığı,» diye düşündü.

... «Onun seyahati sevmesini de isterim. Zira kocamla beraber dünyayı dolaşmak en büyük arzumdur.

Şadi, «Tam bana göre, ben de ona göreyim,» diye düşündü. Paris'ten döneli daha bir ay olmamıştı. Her yaz bir yabancı memlekete gitmeden rahat edemezdi.

«... Aradığım erkek bütün bu meziyetlerine rağmen kibirli olmamalıdır. Mütevazi olması şarttır...»

Sadi :

— Bu kadın benim karakterimi gizlice tahlil etmiş, sonra da bu şartları ileri sürmüş!. diye düşündü. Öyle ya, Şadi Uygun tevazuu ile meşhurdu. Daha geçenlerde bu asil his, gelir vergisi beyannamesini doldurur ken apartmanlarının sayısını eksik yazmasına sebep olmuştu!

...« En son, fakat belki de en mühim şartım da şudur: Seveceğim ve hayatımı birleştireceğim erkek çocukları çok sevmeli...»

İvet de Koket'in şartları burada bitiyordu. Şadi Uygun gazeteyi usulca elinden bıraktı. Bir hayâl âlemi içinde yüzüyor du. Evet, artık şüphe edilemezdi.... «Dünyanın En Sehhar Kadını» onu, sadece onu arıyordu.

— Vakit geçirmeden onunla tanışmam lâzım,» diye düşündü. Yeşil Sicim'in sahibi nasılsa tanıdığı idi. Genç adamın gözleri daldı gitti...

Tam o sırada bir ses hülyalarını yarım bıraktı:

— Şadi, nerelerdesin kuzum? Gel de çocukların banyosuna yardım et. İkisini birden zaptedemiyorum...

Şadi Uygun ağır ağır yerinden kalktı ve sürüklenen adımlarla karısının yanına gitti...

TATLI-SERT

Kalmıştır

Fazilet kimdedir göster, mürüvvet nerde kalmıştır?
«Kerem bir lâfz-ı bîmâna olup dillerde kalmıştır»

Değişmez iktidar olmaz, cihanın saltanat tâcı,
Ne Kayserlerde bâkıydır, ne İskenderde kalmıştır!

Senin devrin de, ey sahip - Kıran, artık tamam olmuş;
Fakat «Millî Şef» ünvanın henüz ezberde kalmıştır!

Kavuşmak istiyorsun yâr-ı cânın iktidarınla,
Visâl imkânı artık galiba mahşerde kalmıştır!

Çıkar Samsunlu vâiz Meclis-i Millî'de vâzeyler,
Hocam, kürsîdesin amma, gözün minberde kalmıştır!

Oxfort, Kembriç, Sorbon filân boştur diyorsun hep,
Siyaset ilmi yalnız Câmi-ül'ezher'de kalmıştır!

Bakanlık inhilâl eyler, Başar meydanda yok lâkin,
«O bîhuş-i siyasettir, düşüp bir yerde kalmıştır!»

Sorarsan 54 den Halkçılar, gerdekteyiz, derler,
Düğün dernek hazırlanmış, hemen bir zerde kalmıştır!

Ajans islâh edilmez, Menderes, beyhude uğraşma,
O fennin sırrı, Sultanım, Ziya Gevherde kalmıştır!

Demokratlar diyor mâdemki, artık devr-i sabık yok,
Bu halkın ıztırabı eski bir defterde kalmıştır!

Otur bir kaç kadeh çek, hiç kasâvet çekme, ey Fiske,
Safay-ı hâtır ancak içtiğin sager'de kalmıştır!

FİSKE

000371

HİKÂYE:

El elden üstündür!

Rıdvan, arkadaşının koluna girdi:

— Azizim, dedi, sana bir sır açacağım; ama hakikaten sırdır, boşboğazlık eder, yahut hakikati hattâ hissettirirsen ipliğim pazara çıkar, mahvolurum...

Hüsnü bayağı meraklandı:

— Söyle yahu? diye sabırsızlandı, benden iyisine anlatacak değilsin ya?

— Peki. Biz seninle iyi ahpabız değil mi?

— Evet, yoksa ikimiz bir apartımanda dünyada oturamazdık

— Bunda ikimizin de bekâr oluşumuzun tesiri yok değil...

— Öyle; lâkin ne de olsa anlaşıyoruz.

— Bilhassa aybaşlarında benim, ay sonlarında senin evden gelen tahsisatını iyi kullanmak hususundaki anlaşmamız hiç söz götürmez.

— Doğru...

— Ha, bak Hüsnü, şimdi bu anlaşmaya bir yenisi katılacak..

Hüsnünün gözleri parladı:

— Ya? Ne gibi? diye sordu.

— Biliyorsun ya, benim mem lekette, sözüm meclisten dışarı, bir nişanlım var. Zengin bir kız...

— Ey?

— Ama ne o benim yüzümü görmüştür, ne ben onun yüzünü bilirim. Çok küçükken ayrılmışız birbirimizden.

— Bu ne antika iş böyle?

— Ya... Sorma. Şimdi kız İstanbula geliyor, akrabaların yanına. Sözde bu maksatla geliyor... Biz işin iç yüzünü bilmez miyiz oğlum? Maksat beni yakından tanımak, kontrol etmek, ne adam olduğumu anlamak...

— Ha...

— Şimdi senden ricam şu: Kızı buraya yolladıkları zaman, ben bir punduna getirir, telefonla filân işi hallederim, buraya yalnız yollarlar. Kapıyı ben açarım. Seni Rıdvan diye tanıtırım...

— Allah Allah... Bu dolaplara ne lüzum var?

— Evlâdım, ava giden avlanır. Asıl ben, bu suretle yüzünü bile görmediğim nişanlımı uzaktan kontrol edeceğim...

— Ya, demek şu dalga... Peki. kız senin resmini görmemiş midir yahu?

— Nerden görecek canım. Ben bile nüfus kâğıdımdan başka yerde resmimi görmedim ki kendimin... Yalnız gözünü aç ha... Kızcağız için yakısıklıca filân demişlerdi. Araya kalleşlik girmesin, şişlerim ikinizi de...

— Nişanlımdan ayrıldım...
— Yaaa... Hangisinden?...

Hüsnü şiddetle protesto etti:

— Yok, deve artık, sana da numara yapacak değilim ya adımız çapkına çıktıysa...

Ve, iki arkadaş bu suretle anlaştıktan sonra, ziyaret gününü sabırsızlıkla beklemeğe koyuldular.

★

Bir gün Rıdvan etekleri zil çala çala, yel yeperek, yelken kürek çıkageldi:

— Aman, dedi, Hüsnücüğüm, bugün geliyorlar...

— Lar mı?

— Evet, yani ağabeyisiyle geliyorlarmış. Hoş onu da tanımam ya... Bakalım, ya herrü ya merrü deyip işe başlıyacağız...

Filhakika, öğleye doğru apartımanın kapısı çalındı. Rıdvan koştu, açtı:

— Kimi istiyorsunuz efendim?

— Rıdvan bey buradalar mı?

— Buyrun, haber vereyim...

Deyip Rıdvan terbiyeli bir tavırla yol gösterdi. Misafirleri içeri aldı. Lâkin erkek:

— Şehime, ben geç kalmıyayım, sen akrabamızla görüşürsün de ben akşam geçerken uğrar, hem görüşür, hem seni alır götürürüm...

Diyerek oturmadan tekrar döndü, gitti. O sırada Hüsnü içeri girdi. Kızı yalnız görünce azıcık şaşaladı, ama kendini tanıtmakta gecikmedi:

— Ben Rıdvan Şekeroğlu. Siz sakın sevgili akrabam Şehime Dalkılıç olmıyasınız?

— Evet efendim.

— Aman efendim, gözlerimiz yollarda kaldı. Meğer ne kadar da güzelmişsiniz? Nasıl, İstanbulu beğendiniz mi bâri?

Kızcağız belli belirsiz bir dışarlık şivesiyle konuşuyordu. Hüsnü, asıl Rıdvanın, konuşmalarını kapı arkasında büyük bir dikkatle takibettiğini bildiği için, havadan sudan bahsetmekle kalıyordu. Halbuki ona kalsa, bu zarif dışarlık kızına neler söylemezdi neler... Tipi de okadar hoşuna gidiyordu ki... Ah şu vicdan denilen şey olmasaydı...

Dereden tepeden konuştuktan

000372

Edebî Roman : 9

BENLİ FATMA

YAZAN: HATİCE VİLDAN

— Fatma... Evet, haklısınız... Bu isim, dudaklardan tek başına çıktığı zaman daha âhenkli oluyor... Size daha çok yakışıyor...

— Siz de demeyin... Sen deyin...

— Doğru... İnsanların biribirlerine siz demelerinde cemiyet uydurması bir koku var, değil mi? Sen hitabındaki samimilik sizde yok... Allaha hitabederken (Sen) demiyor muyuz? Sen artık benim Allahımsın Fatma... İçten yalvarmalarımı duyduğunu bana ispat ettin... Sana tapıyorum, Fatma.

— Bırakalım artık bu dansı, Feyyaz... Biraz daha devam edersek, burada, herkesin içinde, başını ellerimin arasına alıp dudaklarını ısıracağım diye korkuyorum... Susarken, konuşurken çizgilerinden gözlerimi ayırmak bile istemediğim dudakların, bu güzel sözleri söylerken büsbütün mânalı, büsbütün çıldırtıcı bir şey oluyor...

— Beni şu anda kendinden daha sabırlı, nefsime daha hâkim mi sanıyorsun? Yüzümü saçlarının kızıl dalgalarına gömmek için, dudaklarının özlü usaresinden bir yudum hayat daha çalmamak için kendimi ne güç tutuyorum, bilsen! Vücudünün sıcaklığı beni böyle yakıp kavururken, en büyük skandalı bile göze alabilirim... Haklısın, bırakalım bu dansı.

— Dur... Biraz daha... Bana bir kere daha seni seviyorum de, ondan sonra...

— Seni seviyorum Fatma... Allahımsın, Fatma... Kulunum, Fatma... Beni yaşatan sensin... Öldürebilirsin de... Aşıladığın aşk öyle kuvvetli ki, beni öldürebilir... O aşkınla öldür beni, Fatma...

Fatma, kollarını, doktor Feyyazı itercesine şiddetle çekti. Fakat ayrılırken, soluk gibi bir sesle:

— Canım! demişti.

Bu soluk kadar hafif ses ve bu söz, Fatmanın ihtirasını göstermeğe kâfiydi.

Feyyaz yalan söylemiyordu. Uzun zamandan beri için için devam eden, açılmağa cesaret edemediği için şifasız bir ders gibi içini kemiren sevda, o akşam, kapalı bir yerde tutuşup, rüzgâra maruz kalır kalmaz alev alan bir ateş gibi, bütün benliğini sarıvermişti. Bu alevin ortasında kavruluyordu. Herşeyi göze alabilirdi. Fatmanın bir işareti ona herşeyi, prensin yanındaki mevkiini, cemiyet içindeki mevkiini, haysiyetini, şerefini, herşeyini feda ettirebilirdi. Prensin salonlarını dolduran kalabalığın ortasında, aşkını kâinata ilân edebilir, prensesi baştan çıkardım diye haykırabilir, sosyetenin diline düşmeği göze alabilirdi. Fatmaya hakikaten kul, köle olmağa razıydı. Onun bir emriyle, şehirden köye, evden kulübeye geçmesi; beyliğini bırakıp ağalığa razı olması; doktorluğunu, feylesofluğunu oduncululkla değişmesi mümkündü. Yeter ki, Fatmanın derin bakışlı gözlerinin içinde, ruhunun eridiğini hissetsin, onun saçlarını yüzüne örtüp o saçların kokusunu ciğerlerine doya doya doldursun; onun dudaklarından içtiği hayat iksiri ile, bir daha ayılmamak üzere, ebedî bir sarhoşluğun, emsalsiz hazzı içinde yaşasın!

Fatma da, Feyyazın kolları arasında herşeyi unutmuştu. Dün yada en fazla kıymet verdiği servet, debdebe, süs ve mücevher, karanlık koridorun, karanlık odasında, bütün eşya ile, bütün kâinatla beraber gözlerinin önünden kaybolmuş, cihan, nazarında Feyyaz'dan ibaret kalmıştı. Hazzın, saadetin şahikasına birlikte ulaştıkları dakikadan sonra, bütün bu müptelâsı olduğu şeyler, yerlerini doktor Feyyaz'ın hayaline bırakmışlardı.

Feyyaz odadan çıkıp salonlara avdet ettikten sonra, Fatma orada, elektrik ampulünün ölgün ışığı altında, bir müddet derin düşüncelere dalıp gitmişti.

Prensle evlenineeye kadarki hayatı gözlerinin önünden geçti. Delişmen genç kızlığının tanıttığı insanları hatırladı. Ne kadar yavan, ne kadar mânasız adamlardı onlar! Kızlık hayatı da ne sönük, ne mânasız şeydi! Bilmediği, yeni tattığı şeyler olduğu için o zaman kıymet verdiği hadiseler, sadece düşünmekle dahi yüz kızartacak kadar bayağı, zevksiz, hiçten işlerdi.

Prensi düşündü. Servet içinde yüzen, hayatı elinde esir edebilecek kadar zengin olan bu adam, neydi ki? Tabiatin Fatmaya verdiği güzelliği, debdebeli salonlarının yaldızları, ipekleri içinde söndürüp mahvetmekten başka ne marifeti vardı bu adamın? Fatmanın güzelliği ile, aşka susamış ruhunun ateşiyle, hayata, yaşamağa olan iptilâsı, sonsuz ihtirasiyle, bu ruhsuz adamın yavan, kuru şahsiyeti uzlaşabilir miydi?

Sonra Feyyazı düşünmüştü. Etrafına baktığı zaman, cemiyeti teşkil eden, tanıdığı ve gördüğü bütün erkeklerin içinde ona benzeyen bir tane daha yoktu. O, sadece bakışlarının derinliği ile, konuşurken maveradan gelir gibi akseden boğuk ve tatlı sesiyle, hele dudaklarının, keskin çizgili, kan rengi dudaklarının ayrı canlılığı ile, çok müstesna yaradılışta bir mahlûktu. Prensi, servetiyle, debdebesiyle, altın yaldızlı mobilyesi, milyon değerindeki antika tabloları, mücevherleri ile başbaşa bırakıp, doktor Feyyaz'la, ummanlar ortasında bir ıssız adada, yalnız aşktan ibaret bir hayat sürmeğe imkân olsaydı, onun kolları arasından henüz sıyrıldığı, dudaklarında onun buselerinin tadını henüz duyduğu şu anda, bu işe derhal atılabilirdi.

O gece, sabaha karşı, davetlileri selâmetleyip odalarına çekildikleri zaman, ikisi de bir müddet uyku uyuyamadılar.

Ertesi gün, doktor Feyyaz, prensin apartımanında kendisine tahsis edilmiş olan dairede gözlerini açtığı vakit, saat on bire gelmişti.

Alelacele giyindi, çıktı. Prens le prenses ondan evvel kalkmışlardı. Prens, sabırsızlıkla kendisini bekliyordu. O gün yapacakları çok mühim bir tecrübe vardı.

(Devamı var)

---

sonra yemeğe oturdular. Rıdvan dimdik, usta bir garson azemetiyle hizmette kusur etmiyor, arasıra kızın Hüsnüye:

— Öyle mi Rıdvan bey? diye hitabettiğini duydukça kendini dışarı zor atıyordu. Gülmemek için...

Fakat kız da yaman şeydi ha.. Nişanlanacağını bildiğinden midir, nedir Hüsnüye (pardon, resmî adiyle Rıdvana) hoş görünmek için ne diller dökmedi, nasıl, o çalık şivesiyle serilip dökülmedi. Hakiki Rıdvan da bu sayede onu, bir yabancıymış gibi tetkik etmek fırsatını buldu.

Akşam olup da misafir gittikten sonra, Rıdvan arkadaşına fikrini sorduğu zama Hüsnü:

— Vallahi Allah mesut etsin kardeşim, şeker gibi kız! dedi.

Bu ziyaretler bir müddet sonra daha sıklaştı. Fakat tuhaf tesadüfler yüzünden çıkan aksiliklerle, Rıdvan, ziyaretlerin bir kısmında apartımanda bulunamadı. Böyle zamanlarda arkadaşını sıkı sıkıya sorguya çekmekten geri kalmazdı. Bir müddet böyle gitti. Rıdvan, hayretle farketti ki, Hüsnü emanete hıyanet etmek üzeredir. Ama onun kabahati ne? diye düşünüyordu. Kız onu Rıdvan diye tanıdıktan sonra, fazla kayıtsız kalması göze çarpmaz mıydı? Hüsnü de Rıdvanın ithamlarına böyle cevap veriyor, kendini haklı görüyordu. Gezmeler tozmalar sıklaştıkca o zavallı da vaziyetin vahametini anlar gibi oldu ve bu işe bir son vermeği kararlaştırdı.

Heyhat ki, Hüsnünün kararı umulduğu gibi çıkmadı. Bir gün, alık oğlan, Şehimeye pat diye hakikati söyledi. Rıdvan, o sahneyi ömrünün sonuna kadar unutamıyacaktı. Yemekten yeni kalkmışlardı. Hüsnü biraz da şarap içmişti. Zaten çocuğa hiç yaramazdı o mendebur. Hüsnü damdan düşer gibi:

— Artık bu vaziyet böyle devam edemez Şehime, dedi, hakikati bilmelisin...

Şehime göz kırptı:

— Beni sevdiğini biliyorum. Ben de seni seviyorum.

— Ama ben Rıdvan değilim.

— Kim olursan ol. O da mı tasa? Ben senin nüfus kâğıdını değil, seni seviyorum ayol!

O zaman, Rıdvan içeri girdi:

— Aşkolsun Hüsnü, dedi, demek bana bu oyunu oynadın ha! Tez defol buradan, sevgilini de gözüm görmesin...

Hüsnü put kesildi. Hemen çıktı dışarı. O zaman Şehime Rıdvanın ellerine sarıldı:

— Allah senden razı olsun şekerim, dedi, alık malık ama iyi çocuk. Beni de deli gibi seviyor. Sen olmasan, böyle bir oyuna râzı olmasaydın, imkânı yok daha kırk yıl kendime koca bulamazdım. Bir arkadaştan oldun ama, merak etme, bir zaman sonra ben sizi barıştırırım...

Rıdvan güldü:

— Dikkat et, dedi, orası kolay ama, Hüsnü işin iç yüzünü öğrenecek olursa o zaman da senin postunu yüzer bak!

HİKÂYECİ

000373

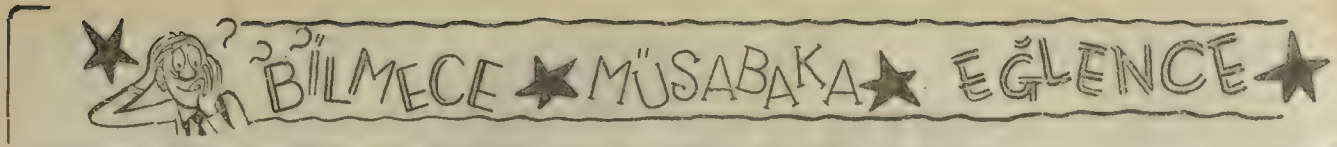

Yeni Müsabakamız: 2

Yine iki karikatür serisi biribirine karışmıştır. Lûtfen sıraya koyunuz.

SİZİN KÖŞE :

— Güzel bir uyku için ne tavsiye edersiniz doktor bey?
— Fasıl musikisi azizim!...

KADIN VE BOYA

Kadınlar :

1 — Yirmi yaşına kadar pudralanır...

2 — Otuz yaşına kadar biraz boyanır...

3 — Kırk yaşına kadar badana lanır...

4 — Ondan sonra da sıvanır!..

— Şişli —

Kelkâhya

★ **İzmir: Cevad Dikol:**

Akbabacığım, senden derdimi saklıyacak değilim a: Âşıkım, âşık. Bu aşk, kalbimdeki şairlik istidadını tutuşturdu... Yazdığım «Davet» şiirini gönderiyorum sana... Neşredersen, her hafta bir tane aldığım Akbaba'yı bu hafta iki tane alacağım ve bir tanesini sevgilime göndereceğim...

Sadık bir okuyucundan bu yardımı esirgemezsin, değil mi?..

Cevat Dikol

★ **Cevap:**

Sen, mektubunu yanlış yere göndermişsin: «Aşk, kalbimdeki şairlik istidadını tutuşturdu!» de diğine göre, Akbaba'nın Kelkâhyasına değil, İzmir itfaiyesine müracaat etmen lâzımdı!

Gösterdiğin iktisadî faydaya teşekkür ederim: «Bir yerine iki Akbaba alacağım» diyorsun. Kendine gel yahu!.. Âşıklık sana hesabı şaşırtmış galiba... Bukadar masrafa dayanılmaz!

Gönderdiğin şiirin ilk kıtası şu:

DAVET

Sinema locası bekliyor bizi,
Davet ediyorum bu akşam sizi,
Karanlıklar saklar ikimizi!
Gel!.. okşayım biraz o ipek dizi!

Eh, otuz beş kuruşluk bir Akbaba'ya bundan fazla aracılık yapamam!.. Hem ikinci ve üçüncü kıtaları neşredecek olursak, bu sefer bir davet de bize gelir: Anayasa Türkçesiyle «Savcı», teşkilât-ı Esasiye Türkçesile «Müddeiumumi» tarafından!..

Senin «Davet» ine gidenin başına - başına değil ya - neler geleceği malûm!.. Ama, mahkemenin «davet» inden bizim başımıza neler geleceği malûm değil!..

İyisi mi, ikimiz de işi tatlı yerinde keselim.

Gönderdiğin şiirin edebî kıymetine gelince... Doğrusunu söyliyeyim mi?. Öyle zannettiğiniz gibi «aşk kalbinizi tutuşturmamış...» manzumenin ilk kıtasından da anlaşıldığı gibi, yangın başka yerleri sarmış delikanlım!..

Kelkâhya

SİZİN KÖŞE :

RİCA

Büyük bestekâr piyanist Arthur Rubistein, Londrada konser vereceği Saint - James salonuna gidiyordu. Salonun koridorlarının birinde, bir kadın sokularak bir bilet rica etti:

— Ben çok fakirim, biletin parasını ödiyemiyeceğim...

Rubistein:

— Hakikaten benim yalnız bir yerim var, kabul ederseniz memnun olurum, diye cevap verdi.

Kadın:

— Siz beni hudutsuz sevindirdiniz, diye bağırdı, üstad koltuğu nerede arıyacağım?

— Piyanoda bayan, eğer benim yerime geçerseniz beni minnettar edersiniz.

Adnan S. Tarlan

Şahzadebaşı Harikzedeler So. No. 35 Beyazıt - İstanbul

İKİ KERE İKİ

— İki kere iki?.
— Beş!
Deli lâkırdısı!..
— İki kere iki?
— Dört!
Aptal lâkırdısı!..

Pitiğrilli

Akbaba'nın Bulmacası

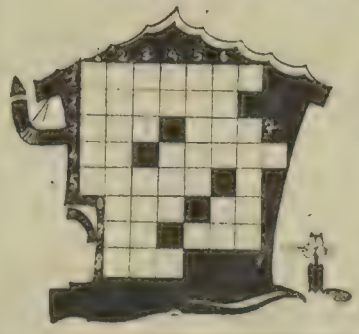

Soldan Sağa:

1 — Bir kaş rengi. 2 — Yarı açık. 3 — Söz, gizli. 4 — Su, giyiniş. 5 — Çeşmelerin bir kısmı. 6 — Bir inşaat malzemesi, bir renk. 7 — Bir ek, Hararet. 8 — Kötü.

Yukardan aşağı:

1 — Bir halita. 2 — Küçük araba. 3 — Mutfak eşyasının konduğu yer, bir kumaş nev'i. 4 — Bir renk, zevk, sefa. 5 — Daralmış. 6 — Pek lüzumlu bir melekemiz, İskanbilin en yüksek kâğıdı. 7 — Bir erkek ismi.

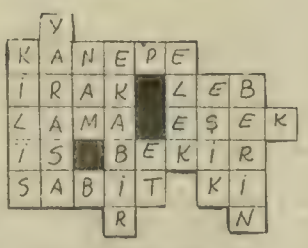

Geçen bulmacanın halli:

000374

Dünya Mizahından

Üç Kız Kardeş

Yazan : C. S. Forester — Çeviren : Vahdet GÜLTEKİN

Bizim aileyle ilgili bir hâdise var ki, artık aradan bir asırdan fazla zaman geçtiği için, hiç çekinmeden anlatabilirim.

1843 de, başlarından geçen vak'anın 1943 de el-âleme ilân edileceğini biri söyleseydi, Eulalie, Emily ve Eunice Forester Hemşireler, imkânı yok, inanmazlardı. Zaten, kendileri göçüp gittikten sonra da ortada dünya diye bir şey kalacağını da onların akılları pek almazdı ya.

1843 de bizim o üç kızkardeş, hayli yaşını - başını almış bulunuyorlarmış. Üçü de çoktan evde kaldıkları için kısmetlerinden ümitlerini kesmişler, kendilerini ebedî bakirelik hayatına vakfeylem'şler. Evden dışarı da pek çıkmazlarmış. Yalnız, arasıra kiliseye giderler, mahalledeki hastaların ıstırabını sorarlar veya ahbaplarını ziyaret ederlermiş.

Onlara haftada bir de bir erkek gelirmiş. Dedem söylemedi ama, ben tahmin ediyorum: Üç kız kardeş o günü herhalde büyük bir sabırsızlıkla beklerlerdi.

Dr. Acheson karısını kaybetmek felâketine uğramış bir adammış. (Forester Hemşireler, belki bu felâketi kendi hesaplarına bir saadet sayarlardı ama, herhalde, bunu açıkça birbirlerine, hattâ kendi kendilerine söyliyecek kadar da kalpsiz olmadıkları muhakkak.)

Doktor üç kızkardeşin en büyüğünden daha yaşlı, fakat onların en küçüğü kadar neş'eli, canlı, nüktedan bir adammış. Çok iyi papazkaçtı oynarmış. Dördü beraber masaya oturup saatlerce iskambil oynarlar, sonra yirmi dakika konuşurlarmış. En nihayet Dr. Acheson, bir kadeh şarap yuvarlayıp «Allah rahatlık versin» der, gidermiş.

Bu, tam on sene böyle devam etmiştir. Ama bir gün o hâdise vuku buluyor. Hâdisenin kimin başından geçtiğini de bugüne kadar bilmiyoruz.

Bir gece üç kızkardeş, yatak odalarına çekiliyorlar ve yatma hazırlıklarına başlıyorlar. İhtiyar dedikse, kadidi çıkmış; sıska acuzelerden zannetmeyin. Bilâkis, büyük halalarımın üçü de, kanlı, canlı, etine, buduna dolgun hatunlarmış. İşte, Eulalie mi, Emily mi, Eunice mi, hangisi ise, başına o felâket de bu yüzden gelmiş ya.

Evi kaplayan sessizlik içinde, birdenbire kırılan bir toprak çömleğin çatırdısı, ayni zamanda bir de çığlık duyuluyor. Diğer iki kız kardeş, gecelik entariyleriyle, odalarından fırlıyorlar ve üçüncü yatak odasına koşuyorlar: Üçüncü kızkardeş - tekrar ediyorum, hangisi olduğu meçhul - yarı belinden aşağı kısmın en aşağı kısımları kan revan içinde, yerde yatmaktadır.

Kırılan çömleğin keskin parçaları öyle münasebetsiz yerlerde yaralar açmıştır ki, yaralının kendi derdine bizzat derman olması, tedavisini kendi eliyle yapması, imkânsızdır.

Diğer iki kızkardeşin ısrarı karşısında, yaralı hemşire onların yardımına müsaadeye nihayet razı oluyor, fakat yarayı kapamak imkânsızdır ve Forester ailesinin asil kanı, yatakta yüzükoyun yatan dolgun vücuttan oluk gibi akıp ziyan - zebil olmaktadır.

Kardeşlerden biri, nihayet bütün cesaretini topluyor ve çok cüretkârane bir teklifte bulunuyor:

— «Doktoru çağıralım.»

Öteki: «A. Nasıl olur!» diye hay kırıyor.

Birincisi: «Mecburuz,» diyor.

İkincisi: «Rezalet!» diye dövünüyor.

Yaralısı da, başını kaldırıp burnunu dikerek, «Dünyada olmaz!» diye inliyor. «Ölürüm de böyle bir şeye razı olamam! Bir daha yüzüne bakamam doktorun! Ondan sonra selâmı - sabahı kesmek lâzım. Doktor bir daha bizim eve gelemez, biz de papazkaçtı oynayamayız!»

Hakikaten bu, üzerinde durulacak bir meseledir. Üç kızkardeş, uzun uzun düşünüyorlar. Nihayet, birinin aklına dâhiyane bir fikir geliyor. Yaralının hangisi olduğunu bilmediğimiz gibi, tedavi şeklini bulanın da hangisi olduğunu yine bilmiyoruz.

Karar verilip ittifakla tasdik edildikten sonra hizmetçi kadını Dr. Acheson'a yolluyorlar. Doktor, elinde çantası geliyor ve Miss Eunice'in odasına alınıyor. Fakat doktorun Miss Eunice'in yatak odasına alınması, yaralının Miss Eunice olduğunu göstermez.

Dr. Acheson da bütün hazakat, maharet ve ahbaplık muhabbetini göstererek tedavi ettiği hastanın üç kızkardeşten hangisi olduğunu anlıyamıyor. Zira, öteki kardeşlerin ikisi de ortada yoklardır ve yatakta sadece, bütün diğer kısımları çarşaflara bürünüp yalnız tedavi görecek kısmı açık bırakılmış biri yatmaktadır.

Dr. Acheson, dikişini bitirdikten sonra doğruluyor ve yatakta yüzükoyun yatıp bütün ameliyat müddetince gık demiyen hastasına hitap ediyor:

— «Geçmiş olsun, efendim. Bir hafta sonra gelip dikişi sökeceğim.»

Günlerden çarşambadır. Ertesi çarşambaya kadar üç kızkardeşin yüzünü kimse görmemiştir. Ne pazara çıkıyorlar, ne komşuya gidiyorlar.

Dr. Acheson bir hafta sonra ayni saatte Forester'lere gelince, kendisini yine hizmetçi kadın karşılıyor, ayni yatak odasına buyur ediyor ve doktor yine aynı şekilde hazırlanmış bir ameliyat masasının başına geçerek dikişleri sökülüyor.

Giderken de tekrar: «Geçmiş olsun,» diyor. «Ziyaretinize artık bir doktor sıfatiyle gelmeye lüzum kalmamıştır.»

Çarşaflar altındaki vücut hiç cevap vermiyor.

Bir kaç gün sonra doktor şu pusulayı alıyor:

«Sayın Dr. Acheson;

«Her zamanki gibi bu hafta da papazkaçtı oynamak üzere teşrif buyurursanız, ziyadesiyle mütehassis olacağımızı bildirir, hürmetlerimizi sunarız.

Forester Hemşireler.»

Dr. Acheson, muayyen gün ve saatte, her zamanki gibi yine Forester'lerin kapısını çalıyor. Üç kızkardeş onu yine herzamanki gibi karşılıyorlar ve yine her zamanki masaya oturuluyor.

Yalnız, her zamankinden farklı bir şey vardır: Üç kızkardeş, bu sefer, sandalyelerine birer minder koyarak oturmuşlardır. Hangisinin mindere ihtiyacı olduğu da böylece meçhul kalıyor!...

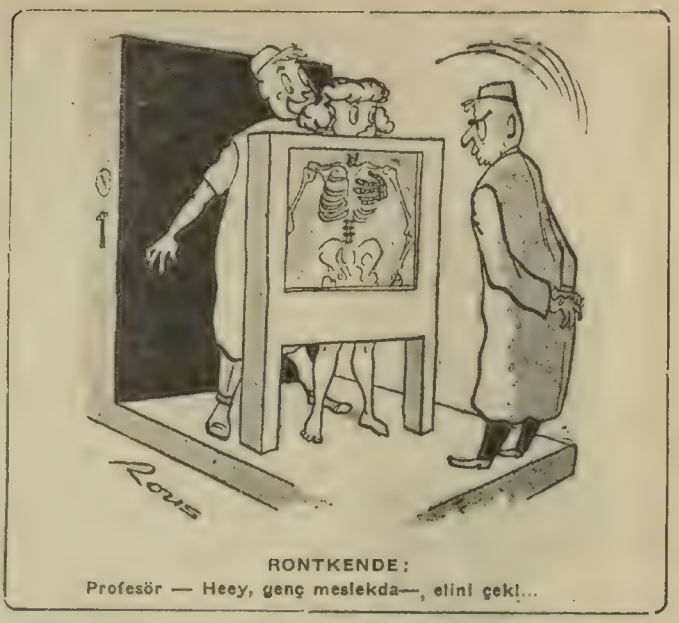

RONTKENDE:
Profesör — Heey, genç meslekda—, elini çek!...

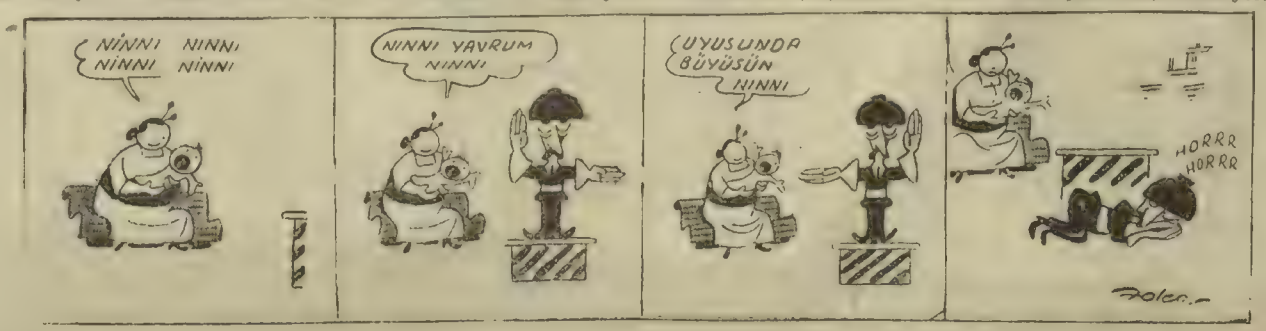

Ninni!...

DÜNYA

— Evlenirsen sevinir misin?.
— Arada sırada!...

— İl Travaso —

Karısı — Ayol, biz onu büyük temizlik için çağırmıştık!..

— Le Rire —

— Nasıl?.. Tıpkı annesi, değil mi?..
— Bilmem... Kızı ile hiç yatmadım!...

— Le Rire —

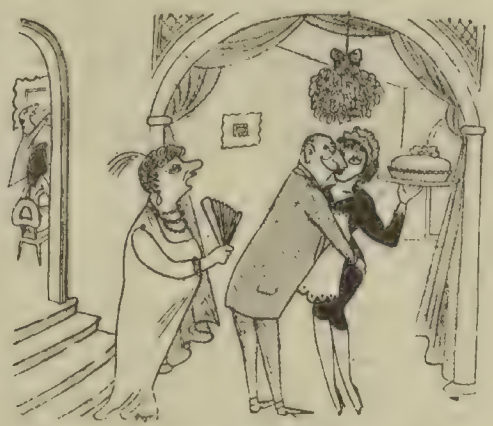

YILBAŞI GECESİNDE:

Karısı — Ne yapıyorsun ayol? Bir kere o ben değilim. Sonra, daha ışıklar sönmedi!...

— İci Paris —

— Maşallah, kadınları soymakta hususi bir maharetiniz var!.

— France Dimanche —

YAZISIZI..

— İl Travaso —

— Oooh, ne güzel koktu!..

— France Dimanche —

000376

Karikatürleri

— Hayır efendım, sinek değil, bir porsiyon eğğri...

— İci Paris —

SAĞIRI..

— Men Only —

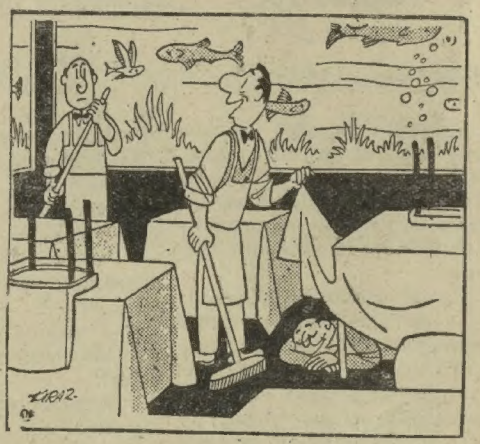

— Şu parayı vermeden tüyen müşterini yakalarsam bana ne verirsin?...

— France Dimanche —

— Yeter... Şimdi soldakini şişir!...

— İci Paris —

Deniz kızı — Rica ederim şapkanızı giyiniz, başınız üşümesin!...

— Tempo Milân —

Sarhoş koca — Yahu, ne zaman eve biraz neş'eli gelsem hemen keyfimi kaçırırsın!...

— İci Paris —

Kadın — Peki, peki, alma... Soğuktan zatürree olayım da paraları hekime, ilâca ver!..

— İci Paris —

Terzi — Fevkalâde bir elbise... Önü, aşağıya kadar fermuarlı... Bilhassa sinemalarda giymek için!...

— France Dimanche —

Nikâh memuru — Damad gelmedi, içinizde evlenmek istiyen bir bekâr var mı?..

— France Dimanche —

000377

BODRUMDAN PALASA

★ YAZAN: HAMDİ VAROĞLU ★

Mizahî Roman : 9

Yani, orta yaşlı hanımefendilerin demek istiyorum... Ama bunda hatâ etti. Doğru bir şey değil. Müşteriler dururken patronun karısının mücevherlerini çalması ferasetsizlik, doğrusu.

Hanife hanım düşünüyordu:

— Peki ama, bu adam, sizinle benim aramda... Hani siz vestiyerlik ederken ben de Nezaret apartımanında iken aramızda geçen şeyi nereden biliyor?

— Bayan hazretleri, bu herif, kıyıda buçakta divil divil dolaşır. Hani bir gün beni bahçede bir köşeye çektiniz de, bir daha benimle konuşma diye bir çeyrek saat benimle konuştunuzdu ya, işte o gün mutlaka bizi gözetledi.

Hanife bir şey hatırlar gibi oldu:

— Evet, evet... Hatırlıyor musunuz? Yanı başımızda dallar çatırdıyor demiştim de bana inanmamıştınız... Hah, işitiyor musunuz şimdi?

— Ne var?

— Şu tarafta biri öksürüyor.

Sadettin kulak kabarttı, sahiden de bir öksürük duyar gibi oldu. Sesin geldiği tarafa doğru yürüdü, dinledi, gözleriyle karanlığı araştırdı. Sonra:

— Bir şey değil, dedi. Hava almağa çıkmış biri olacak. Hem biz de hava almağa çıkmış olamaz mıyız? Fena bir şey yapmıyoruz ki!

Hanife hanım, lâkırdıya, yarıda kaldığı yerden devam etti:

— O, bu değil de şimdi ben ne yapacağım?

— Sizin yapacağınız şey, şimdilik mücevherlerinizi takmamak. Madem ki mücevherler yok...

Mantığın bundan kuvvetlisi de olamazdı. Fakat Hanife hanımın içi rahat etmedi.

— Peki, ya kocam o Bağdat padişahının yaptığı gibi yaparsa?

— Bağdat padişahı ne yapmış?

— Bağdat padişahının bir karısı varmış. Bir gün mücevherlerini âşıkına hediye etmiş. Âşıkı da bir vezirmiş. Padişah da zaten o vezirden şüphe ediyormuş. Tesadüf, o günlerde veziri kovmuş. O da tutmuş, deniz aşırı bir memlekete gitmiş. Mücevherleri de beraber götürmüş.

— Eyyy!

— Padişah zaten kuşkulu ya! Üç gün sonra, karısına, yarın akşam sarayda büyük bir ziyafet veriyorum, bütün mücevherlerini tak da misafirleri öyle karşıla demiş.

— Vayyy!

— Evet, öyle karşıla demiş. Kadıncağız ne yapmış, biliyor musun?

— Âşıkına telgraf çekip, mücevherlerimi geri gönder mi demiş?

— Ayol o tarihte telgraf melgraf var mı?

— Telgrafın olmadığı zaman yoktur. Benim çocukluğumda bile varmış...

— Her neyse, telgraf falan çek memiş. Öteki âşıkına koşmuş.

— Kaç tane âşıkı varmış bu karının yahu?

— Varmış işte. Ne olursa sen den olur, demiş. O da küheylânına atladığı gibi koşmuş, mücevherleri almış, getirmiş.

— Deniz aşırı yere küheylânla mı gitmiş?

— Tabii! O zamanki erkekler şimdikiler gibi pısırık değilmiş, kuzum.

— Ama, o zamanki denizler de şimdiki denizlerin tıpkısı imiş.

— Onu bilmem, gitmiş işte. Padişahın karısı da ziyafet akşamı mücevherleri takmış, padişah gık bile diyememiş. Nasıl? Bu işi yapabiliyor musun?

Sadettin ihtiyatlı cevap verdi:

— Vallahi belli olmaz, atın yürüklüğüne, denizin soğukluğuna bağlı. Soğuk su bana iyi gelmiyor. Romatizmama dokunuyor. Sonra da atım yok. Hem sizin mücevherlerin deniz aşırı gittikleri ne malûm?

Yürüye yürüye palas'ın merdivenlerine gelmişlerdi. Hanife hanım Sadettine veda etti:

— Ben içeri giriyorum, dedi. Vakit epey gecikti. Eğer bir şey olursa bana haber verirsiniz. Mücevherlerim bulunursa mükâfatını vereceğim!

Hanife hanım, mükâfat vaadederken, bunun alelâde bir mükâfat olmayacağını anlatmak ister gibi göz kırpmıştı.

Sadettin, sevinçle, Hanifenin eline sarıldı, öptü, heyecanından yanlışlıkla başına da götürdü.

Fakat Hanife buna dikkat etmemişti. Bir şeyden ürkmüş dişi domuz zarafetiyle bir sıçrayışta kendini merdivenlerde buldu, palastan içeri girdi.

Yatak odasına Abdullah beyden evvel varmak ümidinde idi. Patron, geceleri, ertesi günün işlerini tanzim etmek bahanesiyle, Rafael'i karşısına alıp geç vakte kadar tavla atmak itiyadında olduğu için yatağa pek erken girmezdi. Fakat Hanife hanım oda kapısını açıp içeri girdiği zaman, kocasının o akşam, Macit Paşanın tarihî yatağına kendisinden çok evvel girmiş bulunduğunu gördü.

Abdullah bey daha uyumamıştı. Onun girdiğini görünce:

— Neredeydin? dedi. Bu akşam meydanda gözükmedin.

— Biraz hava almak için bahçeye çıkmıştım.

Soyundu, yatağa girdi. Abdullah bey, damdan düşer gibi bir haber verdi.

— Yarın buraya kim geliyor, biliyor musun?

— Kim geliyor?

— Amerikalı bir kral. Karısı da beraber.

— Kral mı? Hem de kraliçe ile beraber ha?

— Öyle kral değil a canım. Pastırma kralı.

— Abdullah, sen aklını mı kaçırdın? Pastırma kralı, sucuk kralı diye kral olur mu ayol?

— Karıcığım, Amerikada çok zengin adamlara kral derler. Bu adam, bundan otuz sene evvel Kayseriden kalkmış, Amerikaya gitmiş. Orada pastırma satmağa başlamış. Amerikalılar pastırmayı nereden bilecekler?. Bunun yaptığını kimse yapamadığı için pastırmacılıkta tek kalmış, milyoner olmuş, şimdi olmuş pastırma kralı.

— Aaaa! Kimbilir ne hödük şeydir, Abdullah! Keşki, otelimizde yer yok diye başından savsaydın. Böyle kibar bir palasa, hiç öyle pastırmacı yakışır mı? Leş gibi sarmısak kokar o, ayol!

— Deli misin karıcığım? Adam milyoner be! Hem öyle bizim gibi milyoner değil. Ben diyeyim iki yüz milyonu, sen de beş yüz milyonu var. Karısı da senin bildiğin kadınlardan değil. Amerikalı! Rafael iyi tanıyor ikisini de. Vaktiyle İstanbula gelmişler. O zaman Tokatlıyanda kalmışlar da beğenmemişler. Böyle otel Amerikada her köşe başında vardır demişler. Neyse, şimdi bunları bırak da, sen yarın daire hazırlat. Hat tâ bana kalırsa bizim bu tarihî yatağı onlara verelim.

— Pastırmacıya yatağımı veremem doğrusu. Bakkal dükkânı gibi kokutsun diye, değil mi?

— Yahu, ne lâf anlamaz kadınsın be! Pastırmacı dedimse, Nezaret apartımanının sokağındaki bakkal Bodos değil ya bu! Amerikada fabrikaları var herifin, fabrikaları!

—Peki, peki, yarın olsun da bir şey düşünürüz...

Hanife hanımın yavaş yavaş uykusu gelmişti. Gece dolabının üstündeki elektrik lâmbasının düğmesini çevirdi, sonra kocasına arkasını çevirdi yattı.

Tam dalmak üzere idi ki, Abdullah beyin sesiyle sıçrayarak uyandı.

— Fifi! Fifi!

— Ne var?

— Milyoner geldiği zaman, en güzel robunu giy, bütün mücevherlerini de tak, emi?

Hanifeyi bir dehşet kapladı.

— Eyvah! Bağdat padişahı! diye mırıldandı.

— Mücevherlerini karının da, herifin de gözlerine sok.

Hanife, bir (eyvah!) daha çekti.

Hanife cevap vermedi. Abdullah bey, onun uykuya daldığına hükmetti. Ama belki de korkudan bayılmıştı.

★

Rafael, elinde bir telgrafla patronun yanına girdi:

— Amerikadan telgraf var, dedi.

Abdullah bey, gözlüğünü taktı, ellerini karnı üzerinde birleştirdi, arkasına yaslandı. Gözlüğünü takmadan, okunanı anlayamazdı.

— Oku bakalım, dedi.

Rafael okudu. Telgraf pastırma kralı Mstr Yohann'dan geliyordu. Seyahatini bir kaç gün geciktirdiğini söylüyor, bayan Yohann'ın kendisinden önce geleceğini haber veriyordu.

Abdullah bey sordu:

— Bayan Yovan ne günü geliyormuş?

— Galiba bugün gelecek. Telgraftaki hareket tarihine bakılırsa bugün gelen tayyareden inmesi icabediyor. Yalnız, patron, rica ederim bu adamlara boyuna Yovan, Yovan demeyin, hakaret olacak. *(Devamı var)*

000378

TÜRKİYE İŞ BANKASI

YAVRULARINIZIN YARININI EMNİYETE ALMAK VAZİFENİZDİR!

Güzellik Banyonuzu....

Yeni PURO

GÜZELLİK SABUNU İLE YAPINIZ!

En lüks Amerikan sabunlarının ayarında olan YENİ PURO TUVALET SABUNU

- yepyeni bir formülle imal edilmiştir.
- cildinizin derinliklerine kadar nüfuz ederek yabancı maddeleri temizler.
- teninizi kadife gibi yumuşak, çiçek gibi taze yapar.
- en kısa zamanda Cazibe, Gençlik ve Güzelliğinizi arttırmayı garanti eder.

BOL KÖPÜKLÜ - NEFİS KOKULU

PURO

Tuvalet Sabunu 100 de 100 saftır

106

Yurt imarının en esaslı temeli

İller Bankası

Sermaye : 200.000.000 T. L.

Yurdu, SU ve ELEKTRİK şebekeleriyle örer.

Halkımıza sağlık kaynağı, bol ve temiz SU ile Işık ve her türlü refah vasıtaları sağlar.
Her türlü Kamu hizmetlerinin gerçekleşmesine çeşitli vasıtalarla da çalışır.

BANKACILIK muameleleri yapar.

En müsait şartlarla MEVDUAT kabul eder ve her nevi

ŞEHİR, KASABA ve KÖYLER'imizin bayındırlığı için gerekli yardımları yapar ve krediler açar.

Tarık Buğra

Yarın Diye Birşey Yoktur

★ Tarık Buğra okuyucularımızın severek tanıdığı genç ve mümtaz bir imzadır.

★ Bir araya topladığı hikâyeleri zevkle okuyacaksınız. Fiatı: 100 kuruş.

TURAL

Öksürüğü Keser

000379

Akbaba

Hâkim — Demek sizi izdivaç vaadile iğfal etti?.. Haydi, bir gizli oturum yapalım da iyice anlat bana!..

000380